153. МОСКВА 19. УЛ. ФРУНЗЕ 10 ИНСТИТУТ СОВ. СТРОИТЕЛЬСТВА И ПРАВА

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 218 (5592)
АЎТОРАК 22 ВЕРАСНЯ 1936 г.
Год выдання XX

ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Супроць бракаробства, за высокаякасную прадукцыю.
Праект Канстытуцыі БССР.
Пастановы Совета Народных Камісараў БССР: Аб дапушчаных антыдзяржаўных учынках пры здачы зярна па абавязковых збожжапастаўках некаторымі праўленнямі калгасаў і дырэктарам ОРС'а леспрамгаса Ельскага раёна; аб рабоце пагельнага завода Чэрвеньскага РВК.
Б. Мейзель — Гераічныя дочкі сваёй краіны.
Дрынар. Бескантрольнасць Менскага горсовета.
Дапаможам дзецям і жанчынам працоўнай Іспаніі!
Дзець краіне прадукцыю высокай якасці!
За рубяжом:
Адкрыўся пленум Лігі нацый.
Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі.

ПРАЕКТ КАНСТЫТУЦЫІ БССР

МЕНСК, 21 верасня. (БЕЛТА). 21 верасня пад старшынствам тав. Галадзеда адбылося пасяджэнне пленума Канстытуцыйнай камісіі БССР. У рабоце камісіі актыўны ўдзел прыняў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Гікало.

Пленум Канстытуцыйнай камісіі падрабязна, па артыкулах разгледзеў і прыняў праект новай Канстытуцыі БССР, складзены на аснове праекту сталінскай Канстытуцыі СССР.

Прыняты Канстытуцыйнай камісіяй праект новай Канстытуцыі будзе ўнесен на разгляд ЦВК БССР.

СУПРОЦЬ БРАКАРОБСТВА, ЗА ВЫСОКАЯКАСНУЮ ПРАДУКЦЫЮ

Прамысловасць нашай краіны, аснашчоная передавой тэхнікай, за апошнія некалькі год асвоіла вытворчасць раду складаных машын, дакладных прыбораў. Нашы рабочыя навучыліся выпускаць такую прадукцыю, аб якой мы дзесяць год таму назад не мелі нават і ўяўлення. Рад тавараў совецкай вытворчасці на замежных рынках не толькі не ўступае па сваёй дакладнасці, моцнасці, прыгожасці таварам перадавых замежных фірм, але далёка пераўзыходзіць іх па сваіх якасных паказальніках.

Тым больш нецярпімы факты выпуску бракаванай прадукцыі радам прадпрыемстваў на рынак. Шмат хто з нашых гаспадарнікаў, карыстаючыся тым, што наш совецкі рынак найбольш плацежаздольны, што ён прад'яўляе з кожным днём усё ўзрастаючы попыт на рознастайныя тавары, выпускае на рынак заведама бракаваны тавар, ашукваючы совецкага спажыўца.

Ашукваць спажыўца дапамагаюць гаспадарнікам і нашы гандлёвыя арганізацыі. Яны ў пагоне за механічным выкананнем сваіх гандлёвых планаў прымаюць ад прамысловасці тавар, не правяраючы яго якасць, яго асартымент, стандартнасць.

І гаспадарнікі, і гандлюючыя арганізацыі забылі адну з асноўных задач, пастаўленых таварышом Сталіным на 17-м партыйным з'ездзе аб тым, каб «палепшыць якасць выпускаемых тавараў, спыніць выпуск некамплектнай прадукцыі і караць усіх тых таварышоў, якія парушаюць ці абыходзяць законы совецкай улады аб якасці і камплектнасці прадукцыі».

Як магло здарыцца, што яўна дэфектная прадукцыя, яўны брак пападаў на базы, у магазіны? У радзе выпадкаў брак пападаў у магазін нават з ярлыком «ПК» (павышаная якасць). Як магло здарыцца, што ў паасобных звеннях рынак перапоўнен бракам?

Прычыну гэтага трэба шукаць у першую чаргу ў дрэнным кантролі, ў нікудышнай пастаноўцы бракеражу на прадпрыемствах, дзе ў пагоні за колькаснымі паказальнікамі плана вельмі часта на якасць зусім не звярачалі ўвагі. Гэтаму садзейнічалі і некаторыя трэсты. Узяць напрыклад Белшвейтрэст. Тут кіраўнікі, ведаючы, што за прадукцыю з маркай «ПК» фабрыкі атрымліваюць 15 проц. прыбытку, замест 2 проц. пры выпуску масавай прадукцыі, не ўстанавілі найстражэйшага кантролю за тым, каб прадукцыя з маркай «ПК» сапраўды была добротнай, высокаякаснай. Фабрыкі-ж, карыстаючыся гэтым і слабым кантролем гандлёвых арганізацый, выпускалі нават прадукцыю 2 і 3 гатунку пад маркай «ПК».

Кантралёры і бракёры на радзе прадпрыемстваў пастаўлены ў немагчымыя ўмовы работы. На фабрыцы «8 сакавіка» (Менск) кантралёра, які добрасумленна выконвае свае абавязкі, лічаць «унутраным ворагам». На папяровай фабрыцы «Спартак» бракёры працуюць у самым горшым, недастаткова асветленым памяшканні; і не выпадкова фабрыка атрымлівае многа рэкламацый за дрэнную прадукцыю.

Зусім зразумела, што без рашучай барацьбы з бракаробамі на прадпрыемствах, без уважлівага, жорсткага, прыдзірлівага прагляду кожнай адзінкі прадукцыі непасрэдна на самым заводзе — няма чаго і гаварыць аб сапраўднай барацьбе з бракам і бракаробамі. Час зразумець, што майстар, начальнік цэха, дырэктар прадпрыемства, выпускаючы на рынак бракаваную прадукцыю, кампраметуюць работу нашай прамысловасці, ганьбяць марку соцыялістычнай фабрыкі, ашукваюць совецкага спажыўца. Такіх гаспадарнікаў трэба судзіць па ўсіх строгасцях совецкага закона.

Гэта трэба зразумець шмат каму з кіраўнікоў прадпрыемстваў, калі яны жадаюць застацца і надалей кіраўнікамі. А многія яшчэ і па сённяшні дзень гэтага не зразумелі. Вось, напрыклад, кіраўнікі арцелі «Пролетарый», «Новы шлях», адкрыта сталі на антыдзяржаўны шлях. Калі Менскі ГУМ забракаваў іх прадукцыю, яны проста заявілі: — Вы бракуеце нашу прадукцыю, няхай сабе так, але мы вам яе больш рабіць не будзем. Дзіўныя паводзіны Белкаапромсовета, які, ведаючы пра гэтыя абураючыя факты, нічога не робіць для таго, каб прымусіць свае арцелі выпускаць высокаякасную прадукцыю.

Канчаткова пакончыць з бракам мы зможам толькі тады, калі і нашы гандлюючыя арганізацыі павернуцца тварам да інтарэсаў спажыўца, калі яны будуць выходзіць не толькі з інтарэсаў гандлёвага абароту, але і з інтарэсаў спажыўца ў першую чаргу.

Час пакончыць з той сямейственасцю, крутавой парукай, якая існуе паміж работнікамі гандлёвых баз і пастаўшчыкамі тавараў. Палахліва сапсаваць адносіны, палахліва, што фабрыка спыніць адгрузку тавараў, або будзе запягваць адгрузку, прыводзіць шмат у якіх месцах да бескантрольнага прыёму тавараў, да прамога пасобніцтва бракаробам. Многія базы ператварыліся ў апарат перадачы бракаваных вырабаў ад фабрык ў магазін.

Роля гандлёвых арганізацый зводзіцца аднак не толькі да кантролю і бракеражу прадукцыі. Нярэдкі выпадкі, калі, атрымаўшы з фабрыкі высокаякасны тавар, гандлёвыя базы псуюць яго пры транспартыроўцы, псуюць яго на базах і ў магазінах. Тут патрэбен таксама жорсткі кантроль з боку гандлёвых арганізацый і асабліва органаў дзяржаўнай гандлёвай інспекцыі.

Як у свой час устарэлі «тэхнічна абгрунтаваныя нормы выпрацоўкі» ў прамысловасці, так цяпер устарэлі інструкцыі па разбракоўцы тавараў і рад стандартаў. На нарадзе ў рэдакцыі «Звязда» некаторыя гаспадарнікі проста заявілі, што па існуючых стандартах і інструкцыях, амаль уся іх прадукцыя, якую цяпер лаюць за нізкую якасць, можа быць аднесена да першага гатунку. Час пераглядзець гэтыя стандарты і інструкцыі, бо яны сталі тормазам у справе барацьбы за высокую якасць, яны перашкаджаюць перайсці прамысловасці ў вышэйшы клас работы.

Не браць бракаваны тавар у магазіны, узмацніць кантроль і на прадпрыемствах, і ў гандлёвай сетцы — вось асноўны вывад, які трэба зрабіць. Але, папярэджваючы работнікаў прамысловасці, што яны нясуць крымінальную адказнасць за выпуск на рынак бракаванай прадукцыі, трэба разам з гэтым папярэдзіць і кіраўнікоў гандлюючых арганізацый супроць таго, што ў некаторых месцах у парадку самастрахоўкі бракуюць і прадукцыю добрай якасці.

Барацьбу за высокую якасць прадукцыі павінны ўзначаліць партыйныя арганізацыі. Сюды, на гэты важнейшы ўчастак работы, трэба павярнуць увагу ўсіх комуністаў, на гэта трэба мабілізаваць стаханаўцаў, ударнікаў, усіх рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў. Памятаць, што барацьба з бракам і бракаробамі, барацьба за высокую якасць прадукцыі — не чарговая кампанія, а штодзенная работа, састаўная частка ўсёй работы па выкананню вытворчых планаў.

Наша прамысловасць вырасла, яна ўзброена навейшай першакласнай тэхнікай, у прамысловасці выраслі выдатныя кадры спецыялістаў, высокакваліфікаваных майстроў і рабочых, і мы ўправе патрабаваць ад яе пакончыць з ганебным бракаробствам, даць краіне тавар вышэйшай якасці.

Збор сродкаў на карысць дзяцей і жанчын рэспубліканскай Іспаніі

Усесаюзны Цэнтральны Совет Прафесіянальных Саюзаў паведамляе, што збор сродкаў на карысць дзяцей і жанчын рэспубліканскай Іспаніі, што праводзіцца жанчынамі СССР па ініцыятыве работніц Трохгорнай мануфактуры імя Дзержынскага, даў на 20 верасня 7 мільёнаў 96 тыс. 521 руб. 38 кап. Збор прадаўжаецца.

З КІЕВА

Сакратару ЦК КП(б) Беларусі тав. ГІКАЛО Старшыні СНК БССР тав. ГАЛАДЗЕДУ

30 ліпеня калона жаночага аўтапрабегу ў складзе 45 удзельніц на 15 аўтамабілях нашай айчыннай вытворчасці стартавала з Масквы. Ззаду засталося 50 дзён пройдзенага шляху і 8.003 кіламетры. Мы прайшлі Чувашскую, Татарскую, Башкірскую рэспублікі, Уральскія горы, стэпы Казахстана, пяскі Каракума. Шчаслівы вам рапартаваць, што ўвесь шлях намі пройдзен без адзінай аварыі. Машыны знаходзяцца ў поўнай тэхнічнай спраўнасці. Усе ўдзельніцы бадзёрыя і здаровыя.

Уступаючы на тэрыторыю квітнеючай Беларускай рэспублікі, шлем вам і вашаму народу сваё сардэчнае прывітанне. Усюды, дзе праходзіла калона, мы бачылі росквіт краіны Советаў, магутнасць нашай індустрыі, багацце калгасаў, заможнае жыццё гарадоў, сёл, аулаў, брацкую дружбу народаў, згуртаваных на аснове ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, любоў да правадыра народаў таварыша Сталіна, удзячнасць яму за шчаслівае жыццё.

Мы, совецкія жанчыны, авалодаўшыя тэхнікай, вырасшыя палітычна, дзякуем за клопаты аб нас лепшаму другу народаў і жанчын таварышу Сталіну і гатовы ў любы момант аддаць свае сілы, веданне тэхнікі на абарону нашай вялікай радзімы, справы Леніна—Сталіна.

Камандор ВОЛКАВА.

Пампаліт АРЛОВА.

Пам. па тэхчасці СЕДАВА.

Насустрач надзвычайным з'ездам Советаў

МАГІЛЕЎ. Перадавая брыгада комсамольскага паравоза Магілеўскага дэпо ў складзе тт. Галубкова, Стануліна, Домкіна ў парадку падрыхтоўкі да надзвычайных з'ездаў Советаў абавязалася давесці міжпрамывачны прабег паравоза да 15 тысяч кіламетраў (норма — 3 тысячы). Брыгада звярнулася да ўсіх паравозных брыгад дэпо з прапановай разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва на права падпісаць рапарт з'ездам Советаў.

Рабочы па рамонту шляхоў ударнік сталінскага прызыву тав. Клёпік дабіўся новага рэкорду: пры норме ўкладкі 13 шпал за 7 гадзін, ён са сваім напарнікам уклаў за гэты тэрмін 68 шпал.

— Гэта наш адказ на праект сталінскай Канстытуцыі, — заявіў т. Клёпік.

***

КРУПКІ. Рабочыя крупскага лесапільнага завода абавязаліся як па колькасці, так і па якасці выканаць да дня адкрыцця з'езда гадавы вытворчы план — выпусціць да канца 1936 года звыш плана прадукцыі на суму 105700 руб.

М. КАЛАЧЫНСКІ.

***

Пісьмо рабочых гомельскага шклозавода імя Сталіна сустрэла жывы водгук у рабочых менскага машынабудаўнічага завода імя Кірава.

Цэхі, брыгады і асобныя рабочыя бяруць на сябе абавязацельствы па дастойнай сустрэчы VIII Усесаюзнага і XII Усебеларускага з'ездаў Советаў. Вельмі актыўна прайшоў сход рабочых ліцейнага і мадэльнага цэхаў.

— Мы павінны падхапіць ініцыятыву рабочых шклозавода, прыйсці да з'ездаў Советаў з новымі вытворчымі дасягненнямі, — кажа стаханавец ліцейнага цэха Шаблоўскі. Ён абавязаўся выконваць план не менш чым на 170 проц., ліквідаваць брак.

Стаханаўскі ліцейны цэх абавязаўся выканаць сваю гадавую праграму да Ўсебеларускага з'езда Советаў, 50 проц. прадукцыі выпускаць на «выдатна» і 50 проц.—на «добра», поўнасцю ліквідаваць брак.

На сходзе механічнага цэха рабочыя прад'явілі соцыялістычны рахунак токарам, па віне якіх часамі зрываецца своечасовае выкананне плана. Токары рашылі склікаць вытворчую нараду, на якую запрасілі прадстаўнікоў іншых брыгад свайго цэха.

Стаханавец Насцюк ад імя брыгады нажовачных варштатаў абавязваецца выканаць гадавы план па выпуску нажовачных варштатаў да Ўсебеларускага з'езда Советаў. Адзін нажовачны варштат будзе выпушчан звыш плана ў гонар з'езда Советаў Беларусі.

Заводскі камітэт зараз збірае ўсе цэхавыя абавязацельствы для прапрацоўкі агульных заводскіх мерапрыемстваў па падрыхтоўцы да надзвычайных з'ездаў Советаў.

(БЕЛТА).

ВЫКАНАЛІ ПЛАН ЗАГАТОВАК НАСЕННАЙ КАНЮШЫНЫ

План загатовак насеннай канюшыны па Дрысенскаму раёну выканан к 15 верасня. Загатоўлена 163 цэнт. Загатоўкі працягваем.

Сакратар РК КАЦЕЛЬНІКАЎ.

На 17 верасня Лёзнянскі раён выканаў план загатовак насення канюшыны на 107 проц. За зданае дзяржаве насенне канюшыны калгасы атрымалі дадаткова для аплаты працадзён 100 тысяч рублёў грашыма.

Сакратар райкома ДЗЕНІСКЕВІЧ.

19 верасня выканан план загатовак насеннай канюшыны па Смілавіцкаму раёну на 108 проц. — загатоўлена 92 цэнтнеры. Праводзім далейшую работу па выкананню сваіх планаў кожным калгасам і арганізацыі закупкі насення канюшыны звыш плана.

Заг. раённай канторы Загатлён ПЕРАПЕЛІЦА.

20 верасня Бешанковіцкі раён выканаў план загатовак канюшыны на 120 проц.; загатоўлен 131 цэнт. насення.

Райком КП(б)Б

Лётчык-выпрабавальнік Андрэй Барысавіч Юмашоў.

АГУЛЬНАГАРАДСКІ МІТЫНГ працоўных жанчын Менска

Учора ў клубе Комасветы адбыўся агульнагарадскі мітынг працоўных жанчын Менска. З усяго горада, з усіх прадпрыемстваў і ўстаноў сабраліся на мітынг жанчыны: стаханаўкі-работніцы, артысткі, урачы, інжынеры, настаўніцы, навуковыя работнікі.

Мітынг адкрыла старая работніца-стаханаўка фабрыкі імя Крупскай тав. Герагляд.

Пасля выбрання прэзідыума пачаліся выступленні. Выказаліся: стаханаўка скурзавода «Большэвік» тав. Хвашчэўская, артыстка Александроўская, паэтэса Эдзі Агняцвет, работніца фабрыкі «Кастрычнік» Гурыновіч, настаўніца 3-й школы Уласевіч, інжынер фабрыкі «Комунарка» Алуй, урач Цопкава, дацэнт БДУ Матусава, стаханаўка завода імя Молатава Корчыц.

Усе яны ў сваіх кароткіх усхваляваных прамовах выказалі пачуцці беззаветнай адданасці і любві да сваёй радзімы, да правадыра таварыша Сталіна, горача віталі гераічных жанчын Іспаніі, якія адстойваюць сваю незалежнасць.

Артыстка тав. Александроўская ўнесла 100 руб. у фонд дапамогі іспанскім дзецям і жанчынам.

У канцы аднагалосна прынята пісьмо іспанскаму ўраду і гераічным барацьбітам за свабодную дэмакратычную рэспубліку.

ЗВАРОТ ІСПАНСКАГА ЖАНОЧАГА КАМІТЭТА БАРАЦЬБЫ СУПРОЦЬ ВАЙНЫ І ФАШЫЗМА ДА СОВЕЦКІХ ЖАНЧЫН

МАДРЫД, 20 верасня. Нацыянальны жаночы камітэт барацьбы супроць вайны і фашызма звярнуўся з пісьмом да жанчын Совецкага Саюза.

«Іспанскія жанчыны, — гаворыцца ў пісьме, — усхваляваны дзякуюць сваім совецкім таварышам за выдатную дапамогу.

Іспанскія жанчыны занялі месца побач са сваімі мужамі і братамі, каб раз назаўсёды перагарадзіць шлях фашысцкім бандытам. Але паколькі барацьба будзе працяжнай і цяжкой, яны просяць сваіх совецкіх прыяцеляў працягваць кампанію салідарнасці.

Нацыянальны жаночы камітэт барацьбы супроць вайны і фашызма прапануе таварышам з СССР устанаўленне прамога кантакту паміж рознымі сваімі мясцовымі арганізацыямі і совецкімі жанчынамі. Мы запрашаем трох работніц Трохгорнай мануфактуры, якія праявілі ініцыятыву ў вашай надзвычай добрай кампаніі, прыехаць да нас, каб асабіста азнаёміцца з жыццём, работай і барацьбой іспанскіх антыфашыстак. Мы жадалі-б, каб быў устаноўлен непасрэдны кантакт паміж вашымі і нашымі арганізацыямі.

Просім вас дапамагчы нам пасылкай шарсцяных нітак для вязання, кансерваванага малака, масла, мясных кансерваў, сушанай рыбы з тым, каб мы маглі дапамагчы жанчынам і дзецям, якія былі вымушаны бегчы ад фашысцкіх банд. Мы адчуваем патрэбу таксама ў вашых пісьмах, поўных радаснай свядомасці перамогшых рэвалюцыянерак, якія падтрымаюць энергію і веру тых, хто змагаецца тут, па вашаму выдатнаму прыкладу, за канчатковае знішчэнне фашызма і рэакцыі».

АДКРЫЎСЯ ПЛЕНУМ ЛІГІ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 21 верасня. (БЕЛТА). Адкрыўся пленум Лігі нацый. У дэлегацыю СССР уваходзяць народны камісар па замежных справах СССР тав. Літвінаў, паўпрэд СССР у Парыжы тав. Пацёмкін, паўпрэд СССР у Рыме тав. Штэйн. Намеснікамі совецкіх дэлегатаў з'яўляюцца паўпрэд СССР у Стакгольме тав. Калантай і генеральны сакратар Наркамата замежных спраў тав. Гершэльман.

З уступнай прамовай выступіў старшыня Совета Лігі нацый Віку́н'я (Чылі). Ён заявіў, што 1936 год — «самы крытычны год у гісторыі чалавецтва». Ён указаў, што існуюць «яўныя небяспекі, якія пагражаюць знішчыць усю работу Лігі нацый», і што «больш, чым калі небудзь з часу аснавання Лігі нацый гарызонт пакрыт хмарамі».

Пасля ўступнай прамовы старшыня агаласіў наступны спіс прапануемых членаў мандатнай камісіі: Тудэла (Перу), Ідэн (Велікабрытанія), Дэльбос (Францыя), Літвінаў (СССР), Лімбург (Галандыя), Осускі (Чэхаславакія), Політыс (Грэцыя), Джордан (Новая Зеландыя), Арас (Турцыя). Закрытым (згодна патрабавання абісінскай дэлегацыі) галасаваннем усе памянёныя дэлегаты выбраны ў мандатную камісію. Найбольшую колькасць паданых галасоў — 47 з 51 — атрымалі Літвінаў і Ідэн.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

БАІ Ў РУІНАХ АЛЬКАСАРА

ЛОНДАН, 20 верасня. (БЕЛТА). Пасля жорсткіх баёў і рукапашнай барацьбы на працягу цэлага дня і ночы з 18 на 19 верасня фашысцкія мяцежнікі яшчэ трымаюцца ў руінах Алькасара ў Таледо. Артылерыйская і паветраная бамбардыроўка разбуранай крэпасці з боку ўрадавых часцей прадаўжаецца.

УРАДАВЫЯ ВОЙСКІ АТАКУЮЦЬ МЯЦЕЖНІКАЎ

ПАРЫЖ, 21 верасня. (БЕЛТА). Як перадае агенцтва Гавас, у апаратыўнай зводцы, апублікаванай у Мадрыдзе, гаворыцца, што ўрадавыя войскі прасунуліся да Вільяцарыда (Галісія), прымусіўшы мяцежнікаў да адступлення.

У сектары Сігуэнсы атрады народнай міліцыі атакавалі мяцежнікаў і нанеслі ім вялікія страты.

Урадавыя войскі атакавалі пазіцыі мяцежнікаў у Грэнадзе. Атрады ўрадавых войск набліжаюцца да горада.

Урадавая авіяцыя ўзмоцнена бамбардыравала Кардову.

У талаверскім сектары мяцежнікі пры падтрыманні авіяцыі прадпрынялі жорсткую атаку. Урадавыя самалёты далі энергічны адпор атакуючым, і ўрэшце мяцежнікі былі вымушаны адступіць.

НАСТУПЛЕННЕ МЯЦЕЖНІКАЎ СПЫНЕНА

ПАРЫЖ, 20 верасня. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Мадрыда, апошнія весткі, атрыманыя з фронта Талавера, сведчаць, што пасля доўгіх і ўпартых баёў рэспубліканцам удалося ўчора спыніць рух мяцежнікаў на Таледо і Мадрыд.

ПРАМОВА АНТОНІО МІХЕ

МАДРЫД, 20 верасня. (БЕЛТА). Член палітбюро Іспанскай компартыі Міхе выступіў па радыё з прамовай, у якой між іншым перасцерагаў супроць «наіўнага аптымізма» ў ацэнцы становішча на франтах. «Дзякуючы падтрыманню міжнароднага фашызма, — заявіў Міхе, — мяцежнікі добра ўмацоўваюцца на сваіх пазіцыях. Грамадзянская вайна прымае больш суровы характар, патрабуючы ад рэспубліканцаў яшчэ больш моцнага яднання і дысцыпліны на фронце і ў тыле. Рэспубліканцы павінны зараз сканцэнтраваць свае асноўныя намаганні на талаверскім фронце, адкуль мяцежнікі прабуюць прарвацца к Мадрыду».

***

МАДРЫД, 21 верасня. (БЕЛТА). Згодна даных друку, у руках мяцежнікаў знаходзіцца 15 правінцый і Канарскія астравы — агульнай плошчай у 148.524 кв. клм., з насельніцтвам у 7.280 тыс. чалавек.

У руках урада знаходзяцца поўнасцю 19 правінцый агульнай плошчай у 175.293 кв. клм. з насельніцтвам у 11.520 тыс. чалавек.

Грамадзянская вайна вядзецца ў 14 правінцыях і на Балеарскіх астравах агульнай плошчай у 179.985 кв. клм. з насельніцтвам у 7.340 тыс. чалавек.

Газеты падкрэсліваюць, што ў правінцыях, занятых мяцежнікамі, каля 70 проц. насельніцтва настроена варожа супроць іх.

Антыяпонскія дэманстрацыі ў Шанхаі

ТОКІО, 20 верасня. (БЕЛТА). Шанхайскі карэспандэнт газеты «Ніцы-ніцы» піша, што 18 верасня—дзень гадавіны манчжурскага «інцыдэнта» — прайшоў у Шанхаі ў абвостранай антыяпонскай атмасферы. Японскія рэзідэнты ўвесь дзень знаходзіліся ў вельмі нервовым становішчы.

Ужо 17 верасня пачаліся антыяпонскія дэманстрацыі, арганізаваныя рознымі арганізацыямі. Дэманстранты пранікі ва ўсходнія фабрычныя раёны, у раён Нанкін-Род і ў кітайскую частку горада са спевамі антыяпонскіх песень, раскідвалі антыяпонскія лістоўкі і неслі плакаты з лозунгамі: «Нанкінскі ўрад павінен неадкладна мабілізаваць войскі, каб вярнуць захваченыя тэрыторыі!», «Кроўю змыем ганьбу 18 верасня!» і т. д.

Водгукі замежнага друку на прамову тав. Варашылава

БУХАРЭСТ, 20 верасня. (БЕЛТА). Увесь румынскі друк, за выключэннем фашысцкіх газет, змяшчае паведамленне тэлеграфнага агенцтва «Радор» аб прамове наркома абароны маршала Совецкага Саюза Варашылава ў Кіеве 16 верасня. У паведамленні поўнасцю перададзены ўсе асноўныя думкі прамовы Варашылава, прычым асабліва падкрэсліваецца барацьба Совецкага Саюза за мір і гатоўнасць Чырвонай Арміі стаць на абарону міру, а таксама заява Варашылава аб тым, што калі працiўнік з'явіцца, біць яго абавязкова на яго тэрыторыі.

Правы друк каментарыяў да гэтага паведамлення не дае. Дэмакратычны друк каментуе яго як класічны, **дастойны адказ магутнай краіны Советаў на фашысцкую траскатню ў Нюрнбергу.**

Газета «Зорыле», падкрэсліваючы, што асноўнай ідэяй прамовы Варашылава з'яўляецца барацьба за мір, перасцерагае фашысцкую Германію, што **яе агрэсія на Ўсход ператворыцца ў поўнае паражэнне фашызма.**

У тым-жа сэнсе каментуе прамову тав. Варашылава газета «Прэзентул», якая піша: **«Заява Варашылава з'яўляецца папярэджаннем для тых, якія гатовы аддаць свае граніцы ў крэдыт».**

***

МАДРЫД, 20 верасня. (БЕЛТА). Прамова тав. Варашылава на мітынгу ў Кіеве займае зараз адно з першых месц у зарубежнай інфармацыі іспанскіх газет, якія друкуюць яе змест на відным месцы, падкрэсліваючы ў загалоўках сваё захапленне Совецкім Саюзам і яго мірнай палітыкай. «Бліскучая прамова Варашылава», — указвае ў загалоўку орган Прыето «Інфармасіонес».

ХВАРОБА ТЫТУЛЕСКУ

ЖЭНЕВА, 21 верасня. (БЕЛТА). Былы румынскі міністр замежных спраў Тытулеску цяжка захварэў. Сёння зрабілі трэцяе пераліванне крыві. Газеты адкрыта пішуць аб атручанні Тытулеску яго палітычнымі ворагамі.

ДАПАМОЖАМ ДЗЕЦЯМ І ЖАНЧЫНАМ ПРАЦОЎНЫХ ІСПАНІІ

ДЗЕЦІ ПРАЦОЎНЫХ ІСПАНІІ НАМ ДАРАГІ, ЯК СВАЕ

ПЕТРЫКАЎ, 21 верасня. Трэці дзень як у калгасах, прадпрыемствах і ва ўстановах раёна праходзіць абмеркаванне адозвы маскоўскіх работніц аб дапамозе жанчынам і дзецям Іспаніі.

На фанерным заводзе «Звязда» на мітынгу выступіла работніца Лельчук, якая заявіла:

— Жанчыны і дзеці Іспаніі перажываюць цяжкі час. Мужы і бацькі іх гераічна змагаюцца за свабоду. Мы верым, што яны пераможуць. Дзеці працоўных Іспаніі нам дарагі, як і свае.

Калгасніцы калгаса «Савет» на сваім мітынгу брацкай салідарнасці з іспанскімі жанчынамі пастанавілі адлічыць адзін працадзень. Іх прыкладу паследвалі калгасніцы калгасаў імя Чарвякова, імя Калініна, «Сейбіт» і інш. (БЕЛТА).

Жадаем вам хутчэйшай перамогі

БАГУШЭЎСК, 20 верасня. З вялікай увагай сочаць калгаснікі за падзеямі ў Іспаніі, жадаючы поўнай перамогі іспанскаму народу над бандамі крывавых фашыстаў.

Калгасніцы і калгаснікі арцелі імя Варашылава пастанавілі адлічыць палову працадня ў карысць працоўных жанчын і дзяцей Іспаніі. Апрача гэтага, на мітынгу сабрана 320 рублёў.

Рабочыя Стайкаўскага лесазавода адлічваюць свой аднадзенны заработак.

17 верасня адбыўся сход у Багушэўскай сярэдняй школе. На мітынгу вучні сабралі каля 300 рублёў і звярнуліся з заклікам да ўсіх школ раёна паследваць іх прыкладу. (БЕЛТА).

Акружу дзіцё мацярынскай любоўю

Настаўніца менскай 6-й школы тав. Радзіна Л. прыслала пісьмо ў ЦК МОПР БССР, у якім піша:

«Чытаючы паведамленні аб падзеях у Іспаніі, аб зверствах фашыстаў над гераічным іспанскім народам, перажываю вялікі боль за дзяцей, якія асуджаны фашыстамі на галодную смерць. Я прашу даверыць мне выхаванне дзіцяці байца загінуўшага ў барацьбе з фашызмам. Я акружу гэта дзіцё мацярынскай любоўю. Я хачу ўзяць на выхаванне дзяўчынку-іспанку. Гэта будзе мая родная дочка. У мяне двое сыноў, у нас добрыя кватэрныя ўмовы, тры пакоі з выгодамі. Матэрыяльна мы добра забяспечаны. Я выхаваю ў дзіцяці лютую нянавісць да ўсіх ворагаў працоўнага народу і зраблю яго барацьбітом за справу комунізма».

Дапамога настаўніц

ПЛЕШЧАНІЦЫ, 21 верасня. Настаўніцы хатаевіцкай няпоўнай сярэдняй школы пастанавілі адлічыць аднадзенны заработак на карысць жанчын і дзяцей Іспаніі. У сваёй рэзалюцыі настаўніцы пішуць: «Шлем палкае прывітанне гераіням Іспаніі і жадаем найхутчэйшай і поўнай перамогі над чорнымі сіламі фашызма».

М. ХАДОРЧАНКА.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ. НА ЗДЫМКУ: бежанцы з Іруна на французскай тэрыторыі. Раненага у боі з мяцежнікамі пераносяць на плячах. (СФ)

ДЗЕЦІ—ДЗЕЦЯМ

У рэдакцыю шасцігадовая Мая прышла са сваёй мамай. У маленькім кулачку яна нешта моцна трымала.

— Каму трэба перадаць грошы для дзяцей Іспаніі? — запытала яна. Маю завялі ў пакой, яна разняла кулачок, падала пісьмо і 15 рублёў. У пісьме напісана:

«Нашым дзецям весела і добра жывецца. У дзіцячым садзе ў нас мноства цацак, музыкі і прыгожыя каўры. Наш дарагі і самы любімы таварыш Сталін вельмі клапоціцца аб нашых дзецях. У іспанскіх дзяцей бацькі на фронце ваююць з фашыстамі, мамы з вінтоўкамі ім дапамагаюць. Я вельмі люблю дзяцей іспанскіх рабочых і мне іх вельмі жаль, а таму я прашу адаслаць ім мае грошы — 15 рублёў, якія я атрымала на ляльку ў дзень імянін. Жадаю, каб іх бацькі хутчэй прагналі ўсіх фашыстаў і вярнуліся да сваіх дзяцей дадому. Выклікаю Іну Шыдлоўскую, Нілу Кандрашук, Лілю Бракалаву, Люсю Разуеву і ўсю старэйшую групу нашага дзіцячага саду № 32. Уласнаручны подпіс: Мая Паляшчук».

— Пісьмо мне пісала мама, а я ёй гаварыла, — растлумачыла тутжа Мая. — Я шкадую іспанскіх дзяцей, яны галодныя, таму што іх таты і мамы пакінулі адных дома, а самі пашлі ваяваць з фашыстамі. Калі збярэцца многа грошай, вы купіце булкі, масла, цукеркі і цацкі і пашліце іспанскім дзецям, — наказала Мая.

Грошы Маі вараз-жа былі ўнесены ў банк на рахунак дапамогі дзецям і жанчынам гераічнай Іспаніі.

980 рублёў для куплі прадуктаў

СЯННО, 21 верасня. У Ленінскім доме соцкультуры адбыўся сход жанчын, прысвечаны падзеям у Іспаніі. Выступаўшыя жанчыны, Вераб'ёва, Гарфункіна і іншыя, выказалі свае гарачыя пачуцці сёстрам па класу—іспанскім жанчынам. На сходзе сабрана 980 рублёў для куплі прадуктаў іспанскім жанчынам і дзецям.

1 працант зарплаты — у фонд дапамогі

Работнікі Акадэміі навук БССР пастанавілі адлічваць на працягу верасня і кастрычніка адзін працант месячнага заработку ў фонд дапамогі жанчынам і дзецям іспанскага народу.

У прынятай рэзалюцыі работнікі Акадэміі заклікаюць: «Ні зверствы фашыстаў, ні іх гнюсныя бамбардзіроўкі не спыняць магутнага рэвалюцыйнага энтузіязму, з якім працоўныя Іспаніі змагаюцца за свабоду і незалежнасць. Мы ад усёй душы жадаем працоўным Іспаніі найхутчэйшай перамогі над фашысцкімі катамі. Мы моцна верым у гэтую перамогу».

1 проц. стыпендыі — на дапамогу іспанскім жанчынам

БАРЫСАЎ, 21 верасня. Студэнты і настаўнікі барысаўскага рабфака пры падпісчыстве шлюць палымянае прывітанне іспанскаму народу.

Студэнты пастанавілі на дапамогу іспанскім жанчынам адлічыць аднадзённы заработак са стыпендыі і зарплаты і звярнуліся да ўсяго студэнцтва г. Барысава паследваць іх прыкладу.

МАТАРЭВІЧ.

Узнос урача

Уношу 35 рублёў у дапамогу гераічным жанчынам Іспаніі, якія мужна абараняюць сваю свабоду і незалежнасць ад азвярэлых банд фашызма, і заклікаю ўсіх урачоў-жанчын далучыцца да майго скромнага падарунку.

Урач м. Крычава СКУР'ЯТ П. С.

Хроніка збору сродкаў

⊙ Калектыў работнікаў апарата Менскага гаркома КП(б)Б сабраў у фонд дапамогі іспанскім жанчынам і дзецям 307 рублёў.

⊙ Работніцы завода імя Мяснікова сабралі 1.319 рублёў.

⊙ Настаўніцы 18-й школы (Бабруйск) унеслі 221 руб.

⊙ Работніцы віцебскай фабрыкі «КІМ» сабралі 2.500 руб.

⊙ Вучні фабзавуча імя Кнорына пры заводзе імя Мяснікова сабралі 720 рублёў.

⊙ Чуцьвы артэлі «Чырвоная зара» з «Уперад» (Орша) сабралі 600 рублёў.

⊙ Менская фабрыка «Камунар» унесла ў дапамогу жанчынам і дзецям Іспаніі 2.082 руб.

⊙ Завод імя Молатава сабраў 1.000 руб.

⊙ Калектыў 12-й менскай школы сабраў 63 руб.

⊙ Ад жыхароў дома на Масавецкай вуліцы № 26 паступіла 150 руб.

⊙ Завод імя Кірава (Менск) унёс 317 руб.

⊙ Работніцы гомельскай швейнай фабрыкі сабралі 575 рублёў.

⊙ На куплю прадуктаў для жанчын і дзяцей Іспаніі жанчыны Полацкага ільнозавода сабралі 290 рублёў.

⊙ Работніцы гомельскага горсавета сабралі 300 рублёў.

⊙ Работніцы гомельскай гарадской паліклінікі ўнеслі на карысць жанчын і дзяцей Іспаніі 350 рублёў.

⊙ Калектыў работнікаў рэдакцыі «Звязда» унёс у фонд дапамогі жанчынам і дзецям Іспаніі 498 руб.

⊙ Работніцы саюза палітасветустаноў м. Глуска ўнеслі 150 руб.

⊙ Калгасніцы Смалявіцкага раёна сабралі ў фонд дапамогі жанчынам і дзецям Іспаніі 1000 рублёў.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ. НА ЗДЫМКУ: байцы ўрадавых войск пераходзяць праз перакідны мост на фронце Кардовы. (СФ).

Рэкорды трактарыстаў

Трактарысты Церахоўскай МТС Антошчанка Адам і Краўцоў Мітрафан на трактары маркі «ХТЗ» за 15 верасня выпрацавалі 1.027 гектараў глебы і зэканомілі 1.123 кілограмы гаручага. Трактарысты Грыгаровіч і Шавялёва выпрацавалі на адзін трактар 1.002 гектары глебы. Трактарысты-тысячнікі ўзялі на сябе абавязацельства апрацаваць за сезон на адзін трактар па 1.200 гектараў.

Трактарыст Будамашылеўскай МТС Старавойтаў Бузьма за 18 гадзін работы радавой сеялкай засеяў 47 гектараў і зэканоміў 97 кілограмаў гаручага. Наркам земляробства БССР тав. Бенек тэлеграфна віншаваў Старавойтава і прэміраваў яго 150 рублямі.

Лупалаўская МТС датэрмінова 10 верасня выканала дзяржаўны план работ на 115 проц., апрацаваўшы 11.504 гектары глебы. На кожны трактар прыпадае 397 гектараў глебы пры норме ў 380. Трактарысты МТС узялі абавязацельства ўзараць звыш плана не менш 3 тысяч гектараў.

Трактарыст Старадарожскай МТС тав. Пячкоўскі Нікалай на трактары «ХТЗ» апрацаваў за 1936 год ў пераводзе на мяккае ворыва 1.002 гектары глебы і зэканоміў 2.254 кілограмы гаручага.

* * *

Лепшыя стаханаўцы Смалявіцкай МТС трактарысты Ганчарык Владзімір і Лапцёнак Вікенцій да 18 верасня апрацавалі на адным трактары 1.005 гектараў глебы, зэканоміўшы 2.200 кілограмаў гаручага. Яны за гэты год зарабілі 5.300 руб. грашыма, 4.566 кілограмаў збожжа, 9.312 кілограмаў бульбы. Трактар у добрым становішчы. Трактарысты абавязаліся дадаткова апрацаваць 300 гектараў глебы.

* * *

Трактарыст-комсамолец з Капыльскай МТС тав. Казёл Алесь на сваім трактары апрацаваў 1.021 гектар глебы.

* * *

Вядомы стаханавец-трактарыст Старобінскай МТС тав. Аладка Прахор за 11 гадзін работы на трактары «ХТЗ» узараў 16 гектараў глебы пры норме ў 4 гектары. За гэту змену тав. Аладка зарабіў 74 руб. грашыма і 96 кілограмаў збожжа.

Аб канюшыне не турбуюцца

У Чэрвеньскім раёне парушаецца пастанова пленума ЦК КП(б)Б аб уборцы і абмалоце канюшыны.

На 15 верасня абмалочана толькі 115 гектараў канюшыны з 834 гектараў. У Руднянскім, Грабёнскім і Вайнілаўскім сельсоветах зусім яшчэ не прыступілі да абмалоту канюшыны.

У калгасе «Актывіст» (Хутарскага сельсовета) не ўбрана з поля 2,5 гектара канюшыны. Не ўбрана поўнасцю (па 3—4 гектары) канюшына ў калгасе «Чырвоны комунар» і соўгасе «Усохі».

У выніку гэтага зусім марудна праходзіць па раёну загатоўка канюшыны. Райземаддзел і МТС выпусцілі з-пад сваёй увагі ўборку, абмалот і загатоўку канюшыны.

К. СЕРГЕЕНЯ,
Я. ЛУГОЎСКІ.

АБ ДАПУШЧАНЫХ АНТЫДЗЯРЖАЎНЫХ УЧЫНКАХ ПРЫ ЗДАЧЫ ЗЯРНА ПА АБАВЯЗКОВЫХ ЗБОЖЖАПАСТАЎКАХ НЕКАТОРЫМІ ПРАЎЛЕННЯМІ КАЛГАСАЎ І ДЫРЭКТАРАМ ОРС'а ЛЕСПРАМГАСА ЕЛЬСКАГА РАЁНА

Пастанова Совета Народных Камісараў БССР

Заслухаўшы даклад упаўкамзага СНК СССР па БССР тав. Гваздзецкага і намесніка пракурора рэспублікі тав. Глезерава аб выніках праведзенага імі расследвання, згодна дапучэнню СНК БССР (пастанова СНК ад 23 жніўня гг. № 862), фактаў дапушчэння антыдзяржаўных учынкаў пры здачы зярна па абавязковых збожжапастаўках праўленнямі некаторых калгасаў Ельскага раёна і дырэктарам ОРС'а Ельскага леспрамгаса і заслухаўшы тлумачэнне па гэтаму пытанню намесніка старшыні Ельскага райвыканкома тав. Стражніковіча, райупаўкамзага тав. Катлярскага і дырэктара ОРС'а леспрамгаса тав. Гейдэльмана, Совет Народных Камісараў лічыць устаноўленым, што ў выніку адсутнасці кіраўніцтва калгасамі і палітычнай блізарукасці старшыні райвыканкома тав. Пішкало, яго намесніка тав. Стражніковіча і райупаўкамзага тав. Катлярскага ў справе здачы зярна дзяржаве па абавязковых збожжапастаўках па Ельскаму раёну — былі дапушчаны некаторымі праўленнямі калгасаў («Перамога», «Шлях Леніна», «Шлях соцыялізма», «Чырвоны араты», імя Урыцкага, імя Сталіна, «2-я пяцігодка», «Большэвік», «Пабеда», «Светлае жыццё»), аднаасобнымі гаспадаркамі і дырэктарам ОРС'а леспрамгаса Гейдэльманам антыдзяржаўныя кулацкія ўчынкі пры здачы і прыёмцы зярна дзяржаве.

Старшыні праўленняў указаных калгасаў замест здачы зярна дзяржаве па пастаўках прадавалі збожжа калгаснікам і аднаасобнікам, а атрыманыя грошы ўносілі прыёмнаму пункту ОРС'а Ельскага леспрамгаса (загадчык пункту Шэхтман), атрымліваючы пры гэтым квіты, як за зданае збожжа (натурай) па пастаўках. У выніку гэтага толькі па трох праверaных сельсоветах (Засінцоўскаму, Скардзянскаму і Кармянскаму) дзесяць калгасаў і 25 аднаасобнікаў недадалі дзяржаве па пастаўках 278 цэнтнераў зярна. Старшыня калгаса «Шлях соцыялізма» Еўлаш для продажу калгаснага зярна сабраў ад калгаснікаў 1.375 рублёў і ў лік гэтага выдаў ужо ім 580 кілограмаў збожжа, а атрыманыя грошы здаў ОРС'у леспрамгаса за 4.174 кілограмы збожжа ў лік паставак. Гэты-ж калгас і ў 1935 г. вызначанае збожжа для здачы дзяржаве часткова распрадаў калгаснікам: жыта 813 кілограмаў і грэчкі 1.150 кілограмаў, а атрыманыя грошы ўнёс ОРС'у ў лік збожжапаставак.

Праўленне калгаса «Перамога», сабраўшы ад калгаснікаў 1.861 руб., выдала ім 3.112 кілограмаў хлеба, а атрыманыя грошы ўнесла ОРС'у за 3.810 кілограмаў збожжа ў лік паставак, гэтым-жа калгасам і ў 1935 г. было здана ОРС'у грашыма па збожжапастаўках за 1.072 кілограмы зярна.

Такія факты былі дапушчаны праўленнямі калгасаў імя Сталіна, «Большэвік», імя Урыцкага і іншымі.

Паасобныя факты гэтых антыдзяржаўных дзеянняў, якія праводзіліся старшынямі і праўленнямі некаторых калгасаў, дырэктарам ОРС'а леспрамгаса Гейдэльманам і загадчыкам прыёмачнага пункту Шэхтманам былі вядомы Ельскаму райвыканкому і райупаўкамзагу, аднак імі з-за палітычнай блізарукасці своечасова не было дана рашучага адпору гэтым антыдзяржаўным учынкам кулацкіх элементаў.

Совет Народных Камісараў БССР **пастанаўляе:**

1. За правядзенне антыдзяржаўных кулацкіх дзеянняў і дапушчэнне жульніцтва і ашуканства дзяржавы ў справе прыёмкі зярна па абавязковых збожжапастаўках ад калгасаў і аднаасобнікаў — дырэктара ОРС'а Ельскага леспрамгаса Гейдэльмана з работы зняць і аддаць пад суд.

2. Даручыць пракурору рэспублікі прыцягнуць да крымінальнай адказнасці старшыню калгаса «Шлях соцыялізма» Еўлаша за незаконны продаж калгаснага збожжа і загадчыка прыёмнага пункту ОРС'а Ельскага леспрамгаса Шэхтмана за прыём грошай ад калгасаў і аднаасобнікаў замест зярна натурай па збожжапастаўках.

3. За непрыняцце своечасовых мер і патуранне жульніцкім антыдзяржаўным дзеянням, праводзімым старшынямі і праўленнямі ўказаных вышэй калгасаў, дырэктарам ОРС'а і загадчыкам прыёмнага пункту Ельскага леспрамгаса ў справе здачы і прыёмкі збожжа дзяржаве па абавязковых збожжапастаўках старшыні Ельскага райвыканкома тав. Пішкало і райупаўкамзагу тав. Катлярскаму абвясціць суровую вымову з папярэджаннем, намесніку старшыні райвыканкома тав. Стражніковічу абвясціць вымову і папярэдзіць, што пры паўтарэнні падобных выпадкаў яны будуць зняты з работы і адданы пад суд.

4. Указаць старшыні Мазырскага акруговага выканаўчага камітэта тав. Дубіна і ўсяму складу прэзідыума АВК, што з іх боку адсутнічала кіраўніцтва правядзеннем збожжапаставак у Ельскім раёне і АВК даведаўся толькі пасля паведамлення з СНК аб злачынных фактах.

Абавязаць тав. Дубіна неадкладна паслаць у Ельскі раён адказных работнікаў для выпраўлення на месцы дапушчаных грубейшых памылак і скажэнняў у справе здачы збожжа дзяржаве па абавязковых пастаўках.

5. Прыняць да ведама заяву тав. Гваздзецкага аб тым, што ім у Ельскі раён камандзіраван адказны работнік, упаўкамзаг СНК СССР па БССР для выпраўлення дапушчаных памылак.

6. Абавязаць Ельскі райвыканком правесці растлумачальна-масавую работу ва ўсіх калгасах аб гэтых антыдзяржаўных фактах і забяспечыць у бліжэйшыя дні поўнае выкананне плана зобжжаздачы па ўсіх відах паступлення.

7. Абавязаць старшынь усіх райвыканкомаў і райупаўкамзагаў СНК зрабіць практычныя вывады з гэтай пастановы ў сваёй рабоце.

Старшыня Совета Народных Камісараў БССР.
М. ГАЛАДЗЕД.

Кіраўнік спраў СНК БССР.
І. ЛУК'ЯНЧЫК.

20 верасня 1936 г.
г. Менск.

ГЕРАІЧНЫЯ ДОЧКІ СВАЕЙ КРАІНЫ

У дні страшэнных пакут, калі іспанскі народ праяўляе цуды гераізму і адвагі ў барацьбе супроць узброеных да зубоў фашысцкіх банд, іспанскія жанчыны-мацеры, сёстры, дочкі сталі ў першыя рады барацьбітоў супроць крывавага фашызма. Тысячы жанчын узяліся за зброю, каб рука-аб-руку з мужчынамі змагацца з гнусным ворагам.

Найярчэйшыя ўзоры гераізму паказваюць іспанскія жанчыны. Няма амаль ні аднаго атрада народнай міліцыі, дзе-б жанчыны з вінтоўкай у руках ці за кулямётам не змагаліся побач з мужчынамі. Многія і многія жанчыны гэтай выдатнай краіны загінулі ў баях за свабоду Іспаніі.

А тыя, якія застаюцца дома з дзецьмі ці старымі бацькамі, натхняюць сваіх сыноў, братоў і мужоў на гераічныя ўчынкі і ўсямерна дапамагаюць гераічным барацьбітам. У шматлікіх вулічных баях іспанскія жанчыны і дзяўчаты дапамагаюць сваім сынам, братам і мужам будаваць барыкады. Часта літаральна рукамі жанчыны выкопвалі каменні з бруку, цягалі на сабе цяжкія бярвенні і мяшкі з пяском. Жанчыны выносілі са сваіх хат сеннікі, матрацы і падушкі для абаронных умацаванняў.

Іспанскія жанчыны прымаюць актыўны ўдзел у снабжэнні атрадаў народнай міліцыі. Варта толькі з'явіцца атраду народнай міліцыі ў якім-небудзь паселішчы, як мясцовыя жанчыны прыносяць байцам малако, хлеб, садавіну. На перадавых пазіцыях жанчыны з навакольных паселішчаў спіраюць і падладжваюць бялізну дружыннікам.

Гэта непарушная сувязь адчуваецца скрозь і ўсюды. Колькі цеплыні адчуваецца ў звароце Чапаеўскага атрада да іспанскіх мацярэй.

«Любімыя мацеры! У гэтыя дні нацыянальнага ўздыму, калі народны гнеў узняўся супроць злачынных замыслаў фашысцкіх орд, якія хочуць агнём і крывёю ўстанавіць у нашай краіне рэжым тэрору і нявольніцтва, — мы, вашы сыны, зварачаемся да вас, а таксама да нашых падруг і сёстраў і гаворым вам: будзьце спакойны, мы не здамося. Мы пераможам!

Ніколі яшчэ нам не прыходзілася змагацца за больш пачэсную справу. Мы змагаемся за вольную, культурную і шчаслівую Іспанію, мы змагаемся за мір, хлеб, зямлю, свабоду і культуру.

Змрочная рэакцыя хоча затапіць у крыві нашу свабоду. Але гэтага не будзе. Мы — большасць, мы — лепшыя сыны народу. І ім нас не перамагчы! І калі ў гэтай барацьбе мы аддамо сваё жыццё, то мы ведаем, што мы памром за верную справу, за тое, каб нашы дзеці не пакутвалі, як прыходзілася пакутваць нам. Мы не дапусцім, каб нашы дзеці былі нявольнікамі.

Мужайцеся, іспанскія мацеры! Увесь свет глядзіць на вас са здзіўленнем, бо вы далі і выхавалі сыноў, якія любяць сваю радзіму і хочуць яе ўзняць на вышэйшую ступень».

І нібы адказам на гэту палкую адозву гучыць заклік жаночага антыфашысцкага камітэта да жонак, сёстраў і мацярэй байцоў пайсці на фабрыкі, на заводы, майстэрні, на пабудовы, каб замяніць тых, што пайшлі на фронт. І калі народная міліцыя не на жыццё, а на смерць змагаецца са злейшымі ворагамі народу, жанчыны ідуць на фабрыкі і заводы, у першую чаргу на прадпрыемствы, што выпускаюць снаражэнне, каб вытворчасць не здала тэмпаў.

Гераічныя іспанскія жанчыны стойка нясуць усе выпаўшыя на іх долю цяжары. Лозунг «Ім не прайсці», «Мы іх не дапусцім» дамініруе над усім. І ў імя яго ажыццяўлення робіцца ўсё магчымае. Жанчыны Іспаніі арганізавалі шматлікія шпіталі на фронце і ў тыле, дзіцячыя дамы для дзяцей, бацькі якіх змагаюцца ці загінулі ў баях, прыёмныя пункты для бежанцаў, пакінуўшых свае хаты, каб выратавацца ад фашысцкага тэрору, сталовыя, пашывачныя і рамонтныя майстэрні.

Ад малога да вялікага ўсе ахоплены энтузіязмам барацьбы за свабоду.

Дзеці дапамагаюць сваім мацерам. Мадрыдскія, барселонскія піонеры прымаюць удзел у зборах сродкаў на дапамогу сіротам, дапамагаюць маляваць плакаты, якія заклікаюць народ на барацьбу, пераносяць раненых з вакзалаў у шпіталі.

* * *

У Каспе на вакзале, піша Мадлена Жакоб, кожны раз, калі накіроўваецца на фронт эшалон народнай міліцыі, можна бачыць дзевяностагадовую старую. Яе завуць Рафаэла. Як толькі пачаўся мяцеж, яна здала ўсе свае зберажэнні ў фонд барацьбы з мяцежнікамі. Яна не прапускае ні аднаго эшалона, каб не сказаць байцам свае бадзёрачае слова.

— Эх, калі-б гэта мне было хоць-бы на 15 год менш, я адправілася-б з вамі. Я многа пакутвала ў сваім жыцці і заслужыла права змагацца за свабоду.

Тут-жа, у Каспе, можна сустрэць юную дзяўчыну Нору, амаль яшчэ дзіцё. Яна ўцякла з бацькоўскага дома на фронт. Але ў штабе народнай міліцыі яе пераканалі, што яна занадта маладая, каб ваяваць, і яна засталася ў Каспе працаваць па шыццю бялізны для байцоў народнай міліцыі.

А вось пісьмо рэдактару «Мундо обрэро»:

«Я, Кармен Дзіас, 20 гадоў, сястра дружынніка народнай міліцыі, прапаную, у выпадку, калі патрэбуецца кроў для пералівання якому-небудзь храбраму дружынніку, узяць яе ў мяне. Заклікаю ўсіх жанчын-антыфашыстак даць сваю кроў для раненых гераічных байцоў».

І многія тысячы іспанскіх жанчын адгукнуліся на гэты зварот.

* * *

Безліч прыкладаў гераізму і стойкасці іспанскіх жанчын. На фронце і ў тыле ворага іспанскія жанчыны нага-ў-нагу з мужчынамі змагаюцца за свабоду.

Фашысцкія каты бязлітасна расстрэльваюць жанчын і дзяцей.

Пасля ўзяцця Іруна мяцежнікі рабілі вобыск ва ўсіх дамах, і кожная жанчына, сваяк якой змагаўся па баку законнага ўрада, падпадала жудаснейшым здзекам.

«Такім шляхам мы даб'емся таго, што яны перастануць нараджаць марксістаў». З такім «лозунгам» забівалі фашысты жанчын у Эхеп дэ Лос Кабальерос, у Ункасцільо, у Сос і іншых месцах.

У Алькасарківары расстрэлы праводзіліся ў прысутнасці дзяцей. «Так паступяць з вамі, калі вы будзеце, як вашы бацькі» — тэрарызавалі маленькіх сірот фашысцкія каты.

Але жорсткі тэрор не зможа зламаць мужнасці і волі да перамогі гераічных барацьбітоў прыгожай Іспаніі.

Фашызму не зламаць упартасці іспанскага працоўнага народу, які цаной жорсткіх пакут, цаной крыві сваіх лепшых сыноў і дочак заваёўвае сваю свабоду.

Б. МАЙЗЕЛЬ.
(«В. М.»).

АБ РАБОЦЕ ЦАГЕЛЬНАГА ЗАВОДА ЧЭРВЕНЬСКАГА РВК

Пастанова Совета Народных Камісараў БССР

СНК БССР адзначае, што не гледзячы на выключную важнасць поўнага выканання плана па цэгле і неаднаразовыя пастановы і дырэктывы ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб неабходнасці звярнуць асаблівую ўвагу на работу цагельных заводаў — прэзідыум чэрвеньскага РВК і старшыня РВК тав. Дзейка не зразумелі ўсяго палітычнага значэння гэтай справы і сваёй бяздзейнасцю паставілі пад непасрэдную пагрозу зрыву выкананне гадавога плана мясцовым цагельным заводам.

На 1 верасня гадавы план выканан па сырцу на 24 проц. і абпалу толькі 6 проц.; недадана па плану сырцу 187 тыс. штук і гатовай цэглы 695 тыс. штук; работа цагельнага завода з 1 верасня была зусім спынена.

Совет Народных Камісараў БССР **пастанаўляе:**

1. За недапушчальна нядбайныя, апартуністычныя адносіны да выканання важнейшай дырэктывы партыі і ўрада аб выкананні плана па цэгле прэзідыуму чэрвеньскага РВК паставіць на від.

Катэгарычна папярэдзіць старшыню РВК т. Дзейка, што калі ім не будзе неадкладна забяспечан карэнны пералом у рабоце цагельнага завода з тым, каб у застаўшыйся час навярстаць упушчанае і поўнасцю выканаць гадавы план па сырцу і абпалу — ён будзе прыцягнут да суровай адказнасці.

2. Прыняць да ведама заяву тав. Дзейка, што былы дырэктар райкамбіната тав. Крыштафаніс, які дапусціў прарыў у рабоце цагельнага завода, з работы знят і справа аб ім перадана следчым органам для прыцягнення яго да судовай адказнасці.

Абавязаць чэрвеньскі РВК неадкладна ўзмацніць кіраўніцтва цагельнага завода і райкамбіната, паставіўшы на гэтыя ўчасткі здольных кіраўнікоў.

3. Абавязаць прэзідыум чэрвеньскага РВК і старшыню РВК тав. Дзейка неадкладна прыняць меры да належнай арганізацыі работы на цагельным заводзе, пастаянна дапамагаць і кантраляваць яго работу з тым, каб давесці штодзенны выпуск сырцу не менш як да 25 тыс. штук і абпалу — да 130 тыс. штук цаглін у месяц, для чаго стварыць дадатковыя брыгады і змены, арганізуючы іх работу на падставе стаханаўскіх метадаў.

Адначасова з гэтым заняцца правядзеннем падрыхтоўчай работы да зімовага часу і да сезону 1937 года.

Тав. Дзейка 5 кастрычніка дакладыць СНК аб выкананні гэтай пастановы — як забяспечана выкананне гадавога плана і правядзенне неабходных работ па падрыхтоўцы да зімы і будучага года.

Нам. старшыні Совета Народных Камісараў БССР
А. ЛЮБОВІЧ.

Кіраўнік спраў Совета Народных Камісараў БССР
І. ЛУК'ЯНЧЫК.

ГРУБІЯН НА ПАСАДЗЕ СТАРШЫНІ СЕЛЬСОВЕТА

(Пісьмо настаўніка)

Старшыня Нагапіцкага сельсовета, Бярэзінскага раёна, Крык Андрэй груб да навакольных. З яго языка нікалі не выходзяць такія словы, як «таго», «следаць» і інш.

Адзіночны пры сельсовеце збіралася нарада актыва. З прычыны непадрыхтаванасці [illegible] своечасова раздзелены, а таму шмат хто з актыва спазніўся на нараду. Крык пачаў лаяцца. Пад абстрэл Крыка трапіў старшыня калгаса імя Максіма Горкага Шуван, які атрымаў шмат «прыемных» слоў.

11 верасня настаўніца Гробава пасля заняткаў прышла ў сельсовет, каб атрымаць грошы для раздзелу з рабочымі за рамонт школы. У гэты час старшыні сельсовета не было ў канцылярыі. Гробава знайшла яго на кватэры ў старшыні. Крык спаткаў яе крыкам: «Ніча ўсякія настаўніцы будуць хадзіць, марш вон!». Узяўшы настаўніцу за каўнер, Крык выкінуў яе з кватэры.

Не лёгка прыходзіцца [illegible] заліцаць дзіцяці атрымаць метрыку ў сельсовеце.

Н. ПРАЛЕСКА.

КАЛІ-Ж АДКРЫЮЦЬ ДЗІЦЯЧЫ САД?

(Пісьмо маці)

У мястэчку Журавічы дзеці дашкольнага ўзросту цэлымі днямі бегаюць па вуліцах без дагляду. Доўгі час мы, маці, дабіваліся ў старшыні райвыканкома Сябісевіча і загадчыка райаддзела народнай асветы Жукоўскага, каб адкрылі дзіцячы сад. Нам усё адказвалі, што няма грошай.

Нядаўна Наркамфінам спецыяльна адпусціў грошы для пабудовы дзіцячага саду. Быў арганізаван дзіцячы сад, які часова заняў памяшканне яўрэйскай школы. Але пачаўся рамонт і [illegible] з набліжэннем новага навучальнага года, і сад апынуўся без памяшкання.

Цяпер [illegible] памяшканне, [illegible] абсталяванне, [illegible] дзіцячага сада [illegible]. Асабліва цяжка прыходзіцца маткам, якія працуюць на [illegible] прадпрыемствах.

Райвана не думае аб малых дзецях.

МОЦІНА.

У СЯМІ НЯНЕК ДЗІЦЕ БЕЗ НОСА

(Пісьмо дырэктара тэатра)

Рагачоўскі гарадскі тэатр знаходзіцца ў падпарадкаванні горсовета. Але калі перад горсаветам было пастаўлена пытанне аб рамонце тэатра, то там адказалі: «У нас няма сродкаў для рамонта тэатра, звяртайцеся ў раённы выканаўчы камітэт». У райвыканкоме ж таксама адмаўляюцца даць на рамонт грошы, матывуючы тым, што тэатр знаходзіцца на гаспадарчым разрахунку.

На свае сродкі тэатр нічога не можа зрабіць, бо для рамонту неабходна 12—15 тысяч рублёў, а ён мае толькі 2 тысячы рублёў.

Такім чынам, з-за безадказных адносін горсовета і райвыканкома адзінае ў горадзе культурна-відовішчнае прадпрыемства на зіму зачыніцца, бо без неабходнага рамонту ў памяшканні нельга будзе зайсці.

Няўжо з-за няўважлівых адносін раённых арганізацый працоўныя горада застануцца без тэатра?

ЯЦЭНЧУК.

НЕБЯСПЕЧНАЕ СУСЕДСТВА

(Пісьмо жыхароў)

Гарадскі аддзел ахоўы здароўя разам з урачом Татарскай пастанавілі адкрыць у памяшканні рабочай амбулаторыі заразнае аддзяленне. Амбулаторыя знаходзіцца ў цэнтры горада, на Пралетарскай вуліцы. Побач з амбулаторыяй размешчаны тры школы. [illegible] Дзеці ўвесь час праводзяць на вуліцы каля гэтага будынка.

Мы, маці гэтай вуліцы, 5 верасня звярнуліся з просьбай да старшыні [illegible] камітэт, каб перанесці заразнае аддзяленне на ўскраіну горада, далей ад населеных месц. На гэта атрымалі адказ: «Не ваша справа». Калі мы звярнуліся ў горсовет, дзе і там атрымалі не лепшы адказ:

— За гэта адказваюць урачы, — адказаў нам старшыня горсовета.

Мы, маці, якія жывуць каля гэтага заразнага аддзялення, просім, каб [illegible] ахоўы здароўя [illegible] нашых дзяцей ад небяспекі атрымаць заразу.

КРЫШТАЛЬ, ШУМЯХЕР, ГЕНЬКІНА, ГУРЗВІЧ, ЗЕВЕЛЕВА, МЕЛАМЕД, РОФМАН, ШЭФЕР.

Даць краіне прадукцыю высокай якасці

Нарада работнікаў гандлю і прамысловасці ў рэдакцыі газеты „Звязда"

ЗМАГАЦЦА З БРАКАРОБАМІ

Пытанне аб якасці прадукцыі закранае інтарэсы кожнага грамадзяніна нашай краіны. Узросшы матэрыяльны і культурны дабрабыт працоўных мас прад'яўляе да нашай прамысловасці павышаныя патрабаванні. Тое, што яшчэ ўчора магло быць з поспехам выпушчана для продажу, як поўнацэнны тавар, сёння ўжо далёка не задавальвае нашага совецкага спажыўца. Зусім ясна, што працаваць па-старынцы зараз нельга. Неабходна рашуча перабудаваць работу так, каб канчаткова ліквідаваць брак і даваць у продаж выключна высокаякасную прадукцыю.

На практыцы-ж мы да гэтага часу маем ганебныя з'явы, калі рад прадпрыемстваў навадняе рынак яўным бракам. Аб гэтым не раз пісала «Звязда».

Адбыўшаяся ў «Звяздзе» 19 верасня нарада гандлюючых і гаспадарчых арганізацый па пытанню аб якасці прадукцыі ўскрыла яшчэ рад агідных фактаў работы асобных прадпрыемстваў і арцеляў.

Выступленні некаторых дырэктароў паказалі, што сям-там яшчэ да гэтага часу замест сапраўды большэвіцкай барацьбы за высокую якасць прадукцыі займаюцца балбатнёй аб нібыта аб'ектыўных прычынах, перашкаджаючых палепшанню якасці.

Характэрным з'яўляецца выступленне дырэктара менскай фабрыкі «Чырвоны тэкстыльшчык» тав. Розенберга.

Асноўным матывам дрэннай якасці пальчатак тав. Розенберг прыводзіць нізкую якасць сыравіны. Ён толькі між іншым упамінае аб тым, што на фабрыцы яшчэ дрэнна шыюць, і брак абязлічаны. Аднак, тут-жа тав. Розенберг імкнецца пусціць пыл у вочы прысутным, заяўляючы, што гандлюючыя арганізацыі не прад'яўлялі фабрыцы прэтэнзіі і што выпускаемыя пярчаткі поўнасцю адпавядаюць стандарту.

Гэты гора-кіраўнік імкнуўся апраўдаць сваё няўменне арганізаваць барацьбу за высокую якасць прадукцыі тым, што рабочы, моў, не кваліфікованы.

Аналагічнае тлумачэнне дрэннай якасці выпускаемай прадукцыі даў і дырэктар фабрыкі «8 сакавіка» тав. Лемберт.

Тав. Лемберг наогул адмаўляе магчымасць выпуску высокаякаснай прадукцыі. Ён заяўляе: «Істужка, выпускаючая шаўковыя вырабы, дае шмат браку. Выбіраем лепшыя, але ўсё-ж магазінам прыходзіцца здаваць брак. Калі гэтага не рабіць, то прыйдзецца зусім спыніць іх выпуск».

Прадстаўнікі гандлюючых арганізацый прынеслі на нараду рад экспанатаў браку, выпушчаных швейнымі, трыкатажнымі і абутковымі прадпрыемствамі і арцелямі.

Прадстаўнік Менскага дзяржаўнага універмага тав. Файнберг прывёў прыклады, як фабрыка «Сцяг індустрыялізацыі» ўхітраецца на масавай прадукцыі вывешваць ярлычкі з маркай «ПК» (павышаная якасць). Гэта не ўласцівая соцыялістычнай вытворчасці пагоня за голым прыбыткам мае месца і на радзе іншых швейных прадпрыемстваў. Белшвэйтрэст нічога не зрабіў для ліквідацыі гэтай ганебнай з'явы.

На фабрыцы імя Крупскай выпускаюцца сарочкі з нягоднымі манжэтамі. Аказваецца, што на гэтай аперацыі, якая выпускае суцэльны брак, стаяць малакваліфікаваныя рабочыя.

Загадчык магазіна Саюзшвэйзбыта тав. Бухман прынёс рад экспанатаў браку работы фабрыкі індывідуальных заказаў імя КІМ. Прыціснуты да сцяны, дырэктар фабрыкі тав. Нейман не мог нічога сур'ёзнага сказаць у сваё апраўданне. А між тым фабрыка імя КІМ павінна была служыць узорам добрай работы для ўсіх прадпрыемстваў. Ганебным атэстатам работы фабрыкі можа служыць той факт, што многія заказчыкі ахвятней ідуць да прыватнікаў ці ў дробныя арцелі, чым да яе.

Трэба адзначыць, што Наркаммясціпром да апошняга часу не ўзяўся па-сапраўднаму за барацьбу з бракаробамі, за павелічэнне выпуску высокаякаснай прадукцыі. Ён ліберальна адносіцца да віноўнікаў браку, абмяжоўваючыся далікатнымі напамінкамі.

Прадстаўнік Дзяржаўнага універмага тав. Оствінт прывёў на нарадзе факты аб тым, што многія швэйныя арцелі («Пролетарый», «Новы шлях» і інш.) пасля таго, як іх нізкаякасная прадукцыя не прымаецца магазінам, катэгарычна адмаўляюцца ў далейшым выконваць дагавор на шыццё абутку. Белкаапромсовет не рэагуе на гэта.

Істэрычным было выступленне прадстаўніка Менпромгандля тав. Мушкеля. Ён прабаваў скардзіцца на тое, што павышаныя патрабаванні да якасці тавару запалохалі работнікаў прылаўка і не даюць ім, нібыта, магчымасці працаваць. Гэта выступленне асуджана нарадай, як дэмабілізуючае ў барацьбе за далейшае палепшанне якасці.

З законнай прэтэнзіяй да арцелі «Чырвоны абутнік» выступіла дырэктар дзіцячага універмага тав. Вепрынская. Яна паказала экспанаты зусім разваліўшыхся дзіцячых бацінак, якія нават яшчэ не паспелі папасці на паліцы магазіна.

Кіраўнікі прадпрыемстваў павінны зараз звярнуць асаблівую ўвагу на ўзмацненне кантрольнага апарата ў істужцы, у цэхах, на базах, каб прадухіліць магчымасць выпуску за вароты фабрыкі бракаванай прадукцыі.

Паміж гандлюючымі арганізацыямі і гаспадарнікамі павінна быць устаноўлена дзейная сувязь. Кожны канкрэтны выпадак браку і нізкагатунковай прадукцыі павінен быць даведзены да ведама рабочага калектыва. Гэта мабілізуе на хутчэйшае зжыццё недахопаў.

Нарада зусім правільна завастрыла ўвагу на пытанні аб хаванні тавару на складах, базах і магазінах. Прыводзіліся прыклады, калі самая каштоўная прадукцыя (плюшавыя польты, шаўковыя плашчы, высокаякасны абутак і інш.) навальваецца кучамі, траціць свой знадворны выгляд і такою пападае да спажыўца.

Пытанне аб якасці — не кампанейскае пытанне, як некаторыя гаспадарнікі сабе гэта ўяўляюць. Партыя і ўрад патрабуюць ад кожнага гаспадарніка, ад кожнага гандлюючага работніка штодзённай большэвіцкай барацьбы за снабжэнне спажыўца высокаякаснымі таварамі. Для гэтага ёсць поўная магчымасць. Нашы выдатныя прадпрыемствы, аснашчоныя высокай тэхнікай, нашы бліскучыя стаханаўцы могуць даць прыгожую тканіну, добрае паліто, фасоннае плашча і моцны абутак. Уся справа ў тым, каб за гэту справу з большэвіцкай упартасцю ўзяліся нашы гаспадарнікі, інжынерна-тэхнічныя работнікі і ўсе рабочыя.

Дайце дзецям высокаякасны тавар

Выступленне заг. дзіцячага універмага тав. ВЕПРЫНСКАЙ

Гэтымі днямі дзіцячы універмаг атрымаў з Магілева партыю веласіпедаў (20 шт.). Пры дэтальным аглядзе ў іх аказаліся некаторыя дэфекты (адкрытыя трубкі). У продаж мы іх не пусцілі.

Арцель «Метраінструмент» (Менск) прыслала нам настольны більярд, зроблены з сырой драўніны. Мы вярнулі назад. Узялі другую партыю, але яна аказалася такой-жа. Нашы дакоры старшыня арцелі і слухаць не хоча.

Закупілі мы дзіцячыя бацінкі першага гатунку ў арцелі «Чырвоны абутнік», а яны аказаліся бракованымі. Не паспелі іх завезці ў магазін, як каблукі адпалі, і падэшва адарвалася. Такі тавар нельга прадаваць. Між тым, бракаробы спакойна прадаўжаюць забяспечваць нашы магазіны розным хлам'ём.

У ПАГОНІ ЗА ПРЫБЫТКАМІ...

Выступленне прадстаўніка Белшвэйтрэста тав. СУЛЬКІНАЙ

Матэрыялы «Звязды» аб дрэннай якасці швейных вырабаў на фабрыках «Сцяг індустрыялізацыі», «Комінтэрн» і імя Валадарскага паслужылі сур'ёзным сігналам для Белшвэйтрэста. Трэба прызнацца, што трэст раней амаль не займаўся пытаннямі якасці прадукцыі. Зараз мы рашуча перабудоўваемся. Па матэрыялах «Звязды» мы выслалі на месцы брыгады адказных работнікаў, якія вывучаюць прычыны браку і прымаюць на месцы меры да яго зжыцця.

У чым асноўныя прычыны браку на швейных прадпрыемствах? На маю думку, у той сістэме безадказнасці, якая існуе там. За якасць ніхто не адказвае. Лічаць, што галоўнае — гэта выканаць план, а як яго выканаць, гэта нікога не цікавіць. Большасць майстроў не сочаць за якасцю, не інструктуюць, не вучаць рабочых працаваць, не займаюцца сваімі асноўнымі функцыямі. Яны ў большасці ператварыліся ў падсобную рабочую сілу, у падносчыкаў матэрыялаў для рабочых. Сам-жа рабочы калектыў мала яшчэ мабілізован на выпуск высокаякаснай прадукцыі. Бракераж таксама пастаўлен дрэнна. У рэзультаце — выходзіць шмат браку.

Многія нашы дырэктары прадпрыемстваў няправільна ўжываюць палажэнне аб выпуску прадукцыі «ПК» (павышаная якасць). Як вядома, за выпуск адзінкі прадукцыі масавага пашыву фабрыка атрымлівае 2 проц. прыбытку, а за выпуск прадукцыі «ПК» дазваляецца браць 15 проц. прыбытку. У пагоні за большым прыбыткам на радзе прадпрыемстваў няправільна адносяць да «ПК» звычайную прадукцыю масавага пашыву.

Што мы зараз робім для палепшання якасці прадукцыі?

Мы забаранілі выпускаць тавар з фабрыкі, пакуль ён не будзе поўнасцю агледжаны. Майстрам даручана кантраляваць прадукцыю. На менскай і віцебскай базах таксама ўстаноўлен бракераж усяго тавару. Мы зробім усё неабходнае, каб даць нашаму совецкаму спажыўцу высокаякаснае адзенне.

Трэба прад'явіць патрабаванне і да гандлюючай сеткі, каб яна з большай адказнасцю адносілася да захавання швейных вырабаў. У магазіне Саюзшвэйгандля, што па Совецкай вуліцы, каштоўныя плюшавыя польты звалены ў кучу. Людзі не клапоцяцца аб тым, каб тавар побач з высокай якасцю быў і прыгожым па знешняму выгляду.

Гандлярскія тэндэнцыі арцелі „Пролетары й"

Выступленне работніка ГУМ'а т. ОСТВІНДА

Дзяржаўны ўніверсальны магазін (ГУМ) павінен прадаваць тавар выключна высокай якасці. Таму і зусім правільны нашы законныя патрабаванні да пастаўшчыкаў аб дачы нам прадукцыі без адзінага дэфекту.

На практыцы-ж мы, асабліва за апошні час, сустрэліся з антыдзяржаўнымі тэндэнцыямі раду прамысловых арцеляў, якія шыюць для нас гатовае адзенне. Менскія швэйныя арцелі «Пролетарый» (старшыня Цырлін), «Новы шлях» (Айзман) на нашы заўвагі аб нядобраякаснай прадукцыі зусім адмовіліся шыць для ГУМ'а. На такі-ж шлях сталі барысаўская і дзяржынская арцелі.

Відаць, ім нямёмка мець справу з «прыдзірлівым» заказчыкам. Яны-ж могуць збыць сваю прадукцыю лягчэй, без усякіх клопатаў.

Менскі тэкстыльшвейсаюз і Белкаапрамсовет да апошняга часу не ўпарадкавалі гэта пытанне.

Дасылаюць брак

Выступленне прадстаўніка Саюзшвэйзбыта т. БУХМАНА

Наш магазін Саюзшвэйзбыта існуе толькі адзін год. За гэты час мы прадалі спажыўцу нямала бракованых тавараў, хоць і ёсць бракер. Праўда, кантора швэйзбыта склала дзесяткі актаў, але база іх не прызнавала. Ніхто не рэагаваў. А мы мірыліся з гэтым. База і зараз засылае нам брак.

Нядаўна мы атрымалі мужчынскія польты з маркай «ПК» віцебскай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі». Полы гэтых польтаў няроўныя. Петлі не супадаюць з гузікамі. Наперадзе ўтвараюцца складкі. Каштуе-ж гэта паліто 407 руб.

Прыслалі нам 4 польты з фабрыкі індывідуальных заказаў імя КІМ па 600—700 руб. кожнае. У іх з меркі зышло, а па нашаму, гэта яўны брак. У канцах полы ўточкі, падкладкі прышыты нязграбна, нават не выгладжаны. Ёсць такія-ж «экземпляры» касцюмаў і жыкетаў. На 25 тысяч рублёў я атрымаў гатовага адзення, і ўсё з дэфектамі.

Наш совецкі пакупнік вырас, ён верыць прадаўцу, раіцца з намі. Мы-ж павінны апраўдаць гэта высокае давер'е.

На кожным выпадку браку мабілізаваць увагу калектыва

Выступленне дырэктара абутковай фабрыкі імя Кагановіча т. КЛІЁРЫНА

Хваліцца мне асабліва няма чым. Не буду таіць: з якасцю прадукцыі ў нас далёка не ўсё добра. Асабліва дрэнна на строчцы і аддзелцы.

Што мы робім зараз, каб палепшыць прадукцыю? Па ўсіх пашывачных цэхах мы паставілі двукутныя варштаты. Гэта павінна палепшыць якасць строчкі. Неўзабаве мы пускаем дадатковыя сушыльні. Гэта павінна палепшыць аддзелку. Праводзім мы і рад іншых мерапрыемстваў. Мабілізавалі стаханаўцаў на барацьбу за высокую якасць.

Для больш эфектыўнай барацьбы за якасць прадукцыі, мне думаецца, патрэбна ўстанавіць узаемны кантроль гандлюючых і гаспадарчых арганізацый. Трэба ўстанавіць, як сістэму, каб аб кожным выпадку браку, які заўважваюць у магазіне, неадкладна ведала прадпрыемства і той рабочы, па чыёй віне атрымаўся брак.

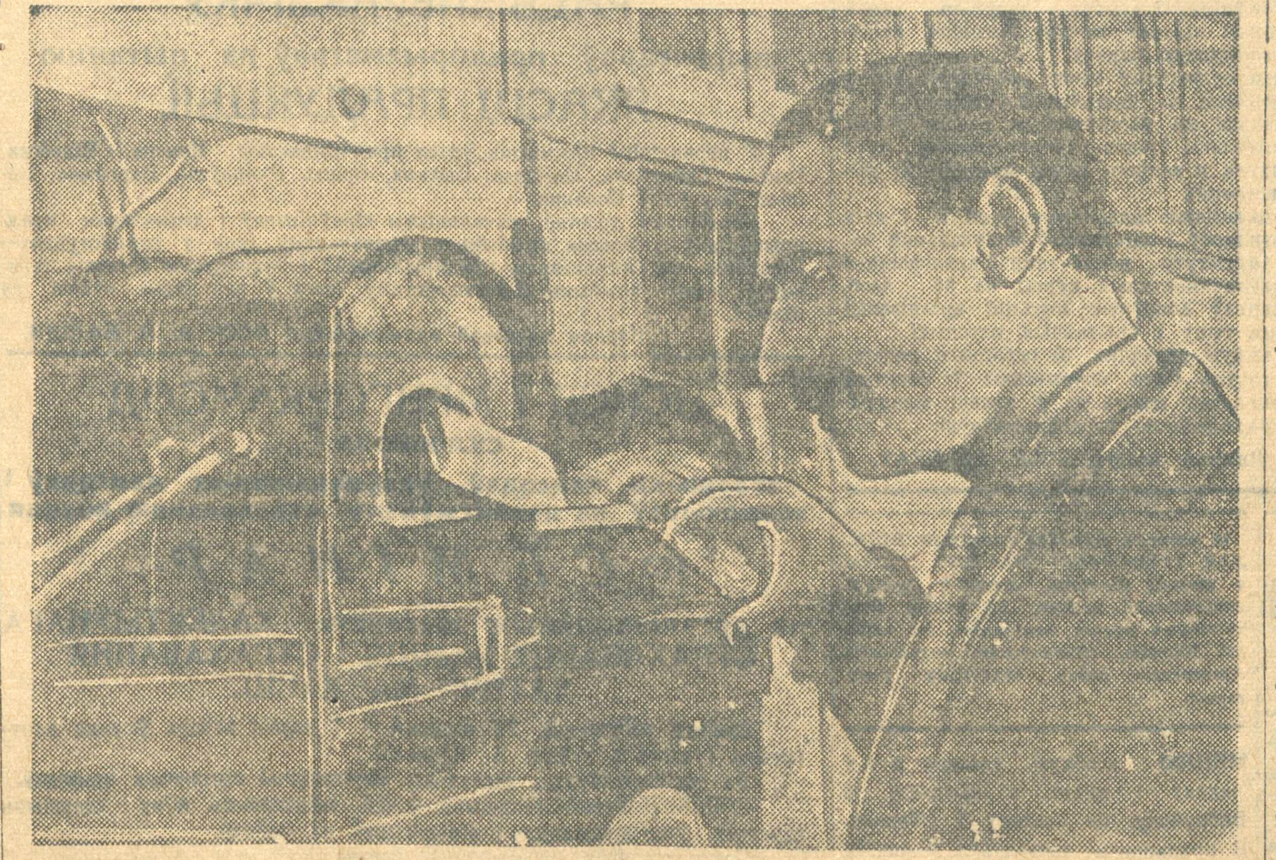

Абліцовачныя пліткі і печныя ізразцы звычайна пакрываюцца вострадэфіцытнай свінцовай і алавянай глазурай. Шкляная лабараторыя беларускага інстытута прамысловасці пад кіраўніцтвам праф. Л. М. Блюма распрацавала глазур з танных, вельмі распаўсюджаных у нетрах совецкай зямлі матэрыялаў. Глазур выпрабавана ў заводскіх умовах і ўводзіцца ў вытворчую практыку. НА ЗДЫМКУ: праф. Блюм аглядае глазур пасля абпалу ў электрамуфельнай печы.

Фото С. Грына (БСФ).

Адзін з ініцыятараў стаханаўскага руху ў Беларусі стахановец менскай абутковай фабрыкі імя Кагановіча тав. З. СКАБЛО.

Фото С. Грына і В. Лейна (БСФ).

Бракаробы з фабрыкі „Чырвоны тэкстыльшчык"

Зводка выканання плана фабрыкай «Чырвоны тэкстыльшчык» не зусім прыемная. За чэрвень план выканан усяго на 80,7 проц., за ліпень — 87,1 проц., за жнівень — 103 проц.

Самым балючым пытаннем на фабрыцы зараз з'яўляецца пытанне якасці. Між тым тут лічаць, што брак у параўнанні з планам невялікі.

Мы заходзім у цэх, дзе вырабляюцца пярчаткі. Прыёмшчыца тав. Мінакер гаворыць, што якасць пярчатак пагаршаецца з кожным днём. Сотні пярчатак ідуць з-пад машыны з дзіравымі пальцамі. У той час, калі яны маглі-б пайсці за першы гатунак, іх прыходзіцца перачыньваць і пускаць трэцім гатункам.

Работніца тав. Скараход 9 верасня цэлую змену (першая змена) давала бракаваную пярчатку. Аб гэтым ведаў і дырэктар фабрыкі і майстар цэха тав. Фацін, аднак ніякіх мер не прынялі. Скараход прадаўжала даваць брак.

Мы разглядаем адабраную прадукцыю першага гатунку. У многіх мы знаходзім крывыя строчкі. Гэтыя пярчаткі павінны ісці другім гатункам, а іх пускаюць першым. У многіх дзесятках вышыўка не даведзена да канца.

Світры, якія вырабляе фабрыка, не лепшай якасці. У світрах вялікія дзіркі, вузялкі.

Афарбоўка світраў неаднастайная. На іх можна знайсці плямы. Здаецца, нібы світры выцвілі, бо афарбованы яны блецна.

У дзіцячых рукавіцах, замест падкладкі трыко, якое добра расцягваецца, фабрыка дае бумазей.

Дырэктар фабрыкі Розенберг прабуе зваліць усю віну па выпуску дрэннаякаснай пярчаткі на недастатковую колькасць машын з ланцужковым швом. Аднак, работніца Скараход, якая 9 верасня давала брак, працавала на ланцужковай машыне, і строчка ў яе рвалася.

Справа ў тым, што цэхавыя майстры і механікі вельмі дрэнна наглядаюць за абсталяваннем, своечасова не рамантуюць яго.

4 верасня дырэктар фабрыкі заўважыў, што цэх, які вырабляе пярчаткі, дае цэлымі партыямі брак. Ён загадаў спыніць работу, і 840 пар пярчатак пашлі ў брак. Але навокал гэтага агіднага факту на фабрыцы не завастрылі ўвагу рабочых. Гэты факт не абгаварылі ў цэхах. А брак як раней, так і зараз выпускаецца. 9 верасня работніца Лапчук дала за земну 25 пар браку, Капусціна — 28 пар.

Ад пярчатачнага цэха не адстае і панчошны. Майстар гэтага цэха тав. Петухова гаворыць, што панчохі выпускаюцца дрэннаякасныя, з глазкамі, размеры панчох не адпавядаюць стандарту. Напрыклад, па стандарту вышыня пяткі павінна быць 11 сантыметраў, а тут бывае або 8, або 13 сантыметраў.

Не лепш з афарбоўкай панчох. На жоўтых панчохах працягваюцца па ўсёй даўжыні чорныя палосы, шмат плям і т. д.

8 верасня на фабрыцы была нарада па пытаннях палепшання якасці. Характэрна, што на гэтай нарадзе не прысутнічаў ні адзін стахановец. Сабраліся майстры цэхаў і канстатавалі факт выпуску дрэннаякаснай прадукцыі. Прапрацавалі артыкул, які быў змешчан у «Праўдзе» адносна бракаробаў фабрык Мострыкатажа №№ 3 і 12 і на гэтым разышліся.

Фабрыка «Чырвоны тэкстыльшчык» выпускае дрэннаякасную прадукцыю і ганьбіць сваю фабрычную марку.

М. РОТМІЛЬ.

Сямейственасць перашкаджае змагацца з бракам

На менскай швэйнай фабрыцы «8 сакавіка» за апошні час рэзка знізілася якасць выпускаемай прадукцыі. Што ні дзень то брак, пераробкі.

15 верасня з вялікім спазненнем на фабрыцы праводзілася нарада актыва першай змены—начальнікаў цэхаў, інструктароў, прыёмшчыкаў і стаханаўцаў па пытаннях палепшання якасці выпускаемай прадукцыі.

Нараду адкрыў дырэктар фабрыкі тав. Лемберг. Гаварыў ён нямала, але хто выпускае брак, якія меры прыняла адміністрацыя, каб павысіць якасць выпускаемай прадукцыі? Гэтага на нарадзе актыва не сказаў тав. Лемберг. Ён абмежаваўся агульнымі фразамі і заклікаННямі.

Па дакладу дырэктара выступілі прыёмшчыкі, інструктары брыгад. Амаль кожны з іх канстатаваў, што выпускаемая швэйная прадукцыя мае шмат дэфектаў.

— Я працую ў брыгадзе інструктара тав. Карабок, — гаворыць на нарадзе прыёмшчык тав. Біргер. Там увайшло ў сістэму даваць нізкую якасць прадукцыі. Калі я адпраўляю прадукцыю на пераробку, то мяне ў брыгадзе імкнуцца аблаяць.

На нарадзе выступіў сакратар парткома тав. Дрыкер, і зноў гаварыў дырэктар тав. Лемберг. Аб усім яны гаварылі, але нічога не сказалі, як усё-ж абстаіць справа з якасцю на фабрыцы.

А гаварыць было пра што. У жніўні ў брыгадзе інструктара т. Думскай было выпушчана каля 300 шт. плашчоў новага фасону з многімі дэфектамі. У іх былі крывыя каўняры, строчкі і паясы, няроўныя манжэты, петлі не на месцы і т. д. Калі прыёмшчык тав. Рабіновіч адмаўлялася прыняць такія плашчы, то начальнік цэха тав. Зінкевіч упрошваў: «Прапусціце як-небудзь сёння гэтыя плашчы. Трэба-ж выйсці са становішча».

Тав. Рабіновіч прапусціла каля 250 плашчоў з памянёнымі дэфектамі. Далей справа не ўдалася. Старшая прыёмшчыца, тав. Рохкіна, гэта выкрыла. Але застаецца незразумелым, чаму не пакараны віноўныя бракоўшчыкі з фабрыкі, якія імкнуліся прапусціць нядобраякасную прадукцыю.

Што робіць адміністрацыя, каб ліквідаваць недахопы ў якасці прадукцыі? Нічога.

Як вынік — фабрыка церпіць вялікія страты ад браку. Так, у чэрвені агульныя страты ад браку складалі 15.163 руб., у тым ліку вытворчага браку 2.545 руб., у ліпені — 9.249 руб., у тым ліку вытворчага браку 1.797 руб. Не лепш абстаяла справа і ў жніўні.

В. АСТРОЎСКІ.

БЕСКЛАПОТНАСЦЬ МЕНСКАГА ГОРСОВЕТА

Спецыяльным рашэннем СНК СССР і ЦК ВКП(б), па ініцыятыве таварыша **Сталіна**, у радзе цэнтральных гарадоў нашай краіны пабудаваны дзесяткі шматкватэрных дамоў для спецыялістаў. Адзін з такіх дамоў пабудаван і ў сталіцы ордэнаноснай БССР. Па Совецкай вуліцы, супроць Трамвайнага парку вырас масіўны шасціпавярховы стокватэрны будынак для спецыялістаў горада Менска.

У рашэнні ЦК і Соўнаркома па гэтаму пытанню было асабліва падкрэслена, што ў гэтых дамах павінны быць створаны для спецыялістаў прыгожыя, утульныя, светлыя з усімі выгодамі кватэры. Іменна ў адпаведнасці з гэтым рашэннем і пабудаваны дамы спецыялістаў у гарадах Совецкага Саюза.

Нашы спецыялісты і ўся совецкая грамадзкасць у правах была чакаць ад Менгорсовета, што і тут дом спецыялістаў па свайму знадворнаму і ўнутранаму абсталяванню з'явіцца лепшым будынкам з прыгожымі, светлымі і ўсімі выгодамі кватэрамі. Але, нажаль, гэта не так.

Ужо больш двух год, як Дом спецыялістаў уступіў у эксплаатацыю, а між тым яшчэ засталося вельмі многа няскончаных работ. Горсовет, які зяўляецца гаспадаром гэтага дома, зусім не цікавіцца тым, каб скончыць яго поўнасцю і здаць у спраўнасці жыхарам.

Два гады масіўны стокватэрны дом стаяў пад часовым дахам. І толькі нядаўна, у жніўні, замянілі часовы дах чарапіцай. Аб тым, як пакрылі дах, красамоўна гавораць рэзультаты першых прайшоўшых асенніх дажджоў, якія залілі амаль большасць кватэр VI паверха. З VI паверха вада прабіла сабе дарогу і ў ніжнія паверхі. У выніку ўсяго гэтага сцены і столь набраклі вадою. Новая, зусім свежая тынкоўка цэлымі пластамі асыпаецца. «З-за няззноснай вільготнасці, — усхвалявана гаворыць жыхар 72-й кватэры т. Фёдараў, — я вымушан быў адправіць сваю жонку, ды і сам тут баюся знаходзіцца, каб не захварэць».

Мы падняліся на VI паверх, наведалі кватэру тав. Фёдарава. Але доўга там не маглі знаходзіцца. Атмасфера тут так насычана сырасцю, што ў нос адразу дае нязносны пах, быццам які ўдушлівы газ.

Спусціўшыся ўніз, мы ўважліва агледзелі карыдорныя аконныя рамы. Ні адна з гэтых рам шчыльна не закрываецца. Кожная рама адстае ад сваіх гнёздаў прыблізна на 3—4 сантыметры. І зусім не дзіўна, што кожны раз пасля праходзячага дажджу карыдоры запаўняюцца вадой.

Зусім нядаўна ў адной з кватэр V паверха загарэлася падлога. Прыбыўшая пажарная каманда ўстанавіла, што пажар узнік ў выніку таго, што неізаляваныя дымаходы вельмі блізка прылягаюць да драўляных перакрыццяў, і пажарная каманда вымушана была забараніць паліць пліты.

Ва ўсіх кватэрах ёсць ванныя пакоі, але амаль у большасці з гэтых пакояў не хапае самага галоўнага — калонак з халоднай вадой.

Тры часткі дома не маюць вадасточных труб, некаторыя балконы пабудаваны з нахілам да капітальных сцен. З-за гэтых недадзелак капітальны шасціпавярховы дом наскрозь прамакае вадой. Сцены гніюць. Глыбока абураныя жыхары расказваюць, што паравое ацяпленне іх у 1935 г. так грэла, што некаторыя праявілі жаданне паставіць у сябе звычайныя печкі. Наўрад ці ў гэту зіму, — дапаўняюць яны — будзе цяплей, бо вось ужо некалькі месяцаў як разабралі паравыя катлы, каб пераабсталяваць іх пад вугольны апал, і да гэтага часу яшчэ нават не прыступілі да асноўных работ. Два гады прайшло з часу сканчэння будаўніцтва, а двор і цяпер яшчэ мае выгляд будаўнічай пляцоўкі.

Прайшло ўжо таксама больш двух месяцаў як устанавілі будаўнічыя рыштаванні для сканчэння атынкоўкі дома, але да гэтага часу да работы амаль не прыступілі.

Паводле праекту, у Доме спецыялістаў павінны быць устаноўлены шэсць пад'ёмных ліфтаў. Але ліфты і зараз ляжаць пад адкрытым небам, а пра іх устанаўленне ніхто нават і не думае.

Менскія спецыялісты і ўся грамадскасць глыбока абураны бяздушнымі адносінамі, якія праявіў горсовет да сканчэння будаўніцтва гэтага дома. У пастанове партыі і ўрада аб будаўніцтве дамоў спецыялістаў прама і ясна было падкрэслена, што за работу адказваюць горсоветы.

Але трэба прама сказаць, што Менскі горсовет не выканаў важнейшую пастанову партыі і ўрада аб будаўніцтве, абсталяванні і захаванні дамоў спецыялістаў.

ДРЫКЕР.

У арцелі «Чырвоная Бярэзіна» (Бабруйск) ёсць 8,5 гектара саду, які даў у гэтым годзе 50 тыс. рублёў даходу, не лічачы кошту фруктаў, атрымліваемых калгаснікамі па працаднях. НА ЗДЫМКУ (злева направа): калгасніца Марыя КУНІЦКАЯ і садоўніца Лідзія ГАЛЫНКІНА за сартоўкай антонаўкі.

Фото В. Сямёнава.

Бліскучы вопыт хаты-лабараторыі калгаса „Чырвоная горка"

Хата-лабараторыя калгаса «Чырвоная горка», Дрыбінскага раёна, правяла на асушаных балотах рад вопытаў, якія прадстаўляюць вялікую навуковую і практычную цікавасць для калгасаў і соўгасаў і іншых рэспублік і абласцей Саюза. У калгасе каля 100 гектараў балот, якія ўтрымліваюць шмат жалеза і кальцыя. Не гледзячы на добрую асушку і ўжыванне калійна-фосфарных угнаенняў, да апошняга часу на гэтых балотах не ўдавалася атрымаць ураджаю раду культур, асабліва аўсу і ячменю.

У бягучым годзе загадчык хаты-лабараторыі, энтузіяст - вопытнік тав. Жачкін, які прайшоў спецыяльныя курсы ў Менску пры Ўсесаюзным інстытуце балотнай гаспадаркі, пад кіраўніцтвам навуковага работніка інстытута тав. Зенюка заласжыў на балотах да 200 вопытных дзялянак пад зернавыя культуры і травы. Пры гэтым тав. Жачкін упершыню ўжыў калчаданны агарак. Рэзультаты аказаліся зусім нечаканымі. На балоце атрыман ураджай ячменю ў 15 цэнтнераў, жыта — да 18 цэнтнераў з гектара. На звычайных глебах калгаса ураджай ячменю—7—8, жыта—10—14 цэнтнераў з гектара.

Для ўкаранення дасягненняў хаты-лабараторыі ў калгасную вытворчасць праўленне калгаса (старшыня Нярушкін) выпісала і ўжо атрымала 4 вагоны колчаданнага агарку. Работай хаты-лабараторыі зацікавіліся калгаснікі бліжэйшых арцелей.

Поспехі калгаснікаў-валейбалістаў

У Менску скончыўся поўфінал усесаюзных куставых спаборніцтваў калгасных каманд па валейболу. Першае месца занялі валейбалісты БССР (мужчынская каманда калгаса «Чырвонае світанне» і жаночая каманда калгаса «Чырвоны сцяг» — Хойніцкага раёна). Яны выйгралі ўсе сустрэчы. Другое месца занялі валейбалісты Маскоўскай вобласці (мужчынская каманда калгаса «Бяляева», жаночая каманда калгаса «Калектывіст»). Трэцяе месца дасталося валейбалістам-калгаснікам Ленінградскай вобласці.

Такім чынам калгасныя валейбольныя каманды БССР вышлі ў фінал усесаюзных спаборніцтваў, якія адбудуцца ў Днепрапетроўску ў часе Ўсесаюзнай калгаснай спартакіяды.

Выстаўка мадэлей швэйных вырабаў

Гэтымі днямі закрылася выстаўка мадэлей вясновага і летняга сезону швэйных вырабаў фабрык Белшвэйтрэста — мужчынскага, жаночага і дзіцячага асартыменту.

На выстаўку былі прадстаўлены фасоны цэнтральнай лабараторыі Белшвэйтрэста — 430 мадэлей, фабрыкі «Кастрычнік» — 90 мадэлей, «Сцяг індустрыялізацыі»—60 мадэлей і інш. Усяго было прадстаўлена 660 фасонаў. За 8 дзён выстаўку наведала 14.000 чалавек.

Пасля закрыцця выстаўкі адбылася канферэнцыя, на якую былі запрошаны прадстаўнікі з Заходняй Сібіры, Краснаярска, Цэнтрасаюза, Росшвэйзбыта і мясцовых гандлюючых арганізацый.

На канферэнцыі быў прынят 21 фасон жаночага паліто, 10 фасонаў шаўковых сукенак, 12 фасонаў мужчынскага паліто, 11 фасонаў мужчынскіх касцюмаў, 51 фасон дзіцячай вопраткі.

У менскім горсовеце

⊙ Прэзідыум Менскага горсовета зацвердзіў 17 чалавек начальнікамі аддзяленняў па перапісу насельніцтва сталіцы БССР. Падбіраюцца 170 інструктароў-кантралёраў па перапісу.

⊙ Вялікі жыллёвы дом пачне будаваць трэст Лесбел у 1937 г. Горсовет адвёў для яго ўчастак на Камсамольскай вуліцы, побач з новым домам Наркомлеса.

ГАНДЛЁВАЯ ХРОНІКА

⊙ 2 вагоны белага вінаграду «Малага» прыбыла ў Менск з Каўказа. Таксама прыбыла з Украіны 8 вагонаў кавуноў.

БССР датэрмінова выканала план экспарту лесу

Беларуская кантора Экспартлеса 20 верасня датэрмінова выканала гадавы план сплаву лесу за граніцу — у Латвію і Англію. У бягучым годзе ўпершыню якасная прыёмка лесу адбывалася на тэрыторыі БССР і бліскуча сябе апраўдала. Па водгуках прадстаўнікоў замежных фірм і, у прыватнасці, даверанага буйнай англійскай фірмы «Л. Берман», якія прымалі экспартны лес на прыстанях Заходняй Дзвіны, якасць яго высокая. Не паступіла ні адной скаргі.

ГАРАДСКАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ ЧЫРВОНАГА КРЫЖА

Вечарам 20 верасня ў клубе работнікаў Дзяржгандлю адбылася менская гарадская канферэнцыя таварыства Чырвонага крыжа і Чырвонага поўмесяца. Канферэнцыя абрала дэлегатаў на IV усебеларускі з'езд і паслала прывітальныя тэлеграмы тав. Гікало, гераічным работніцам Іспаніі і ЦК Чырвонага крыжа і Чырвонага поўмесяца СССР.

ЛОСЬ НА ПОЛАЧЧЫНЕ

ПОЛАЦК, 21 верасня. На полі калгаса «Чырвоныя Кандрашы», Саланіцкага сельсовета, Полацкага раёна, калгаснікі Нахаеў і Бутронак убачылі лася.

На выгляд лось стары, з вялікімі разгалінаванымі рагамі. Спалохаўшыся людзей, лось уцёк у бліжэйшы лес.

З'яўленне лася на Полаччыне — вельмі рэдкі выпадак.

ЧАМУ НЯМА ГУРКОЎ І ПАМІДОРАЎ

— Ці ёсць у вас гуркі?
— Няма.
— А памідоры?
— Няма.
— А калі будуць?
— Невядома.

Такія размовы можна чуць паміж пакупнікамі і прадаўцамі садова-гародніх магазінаў горада Менска.

Чаму няма ў магазінах гуркоў і памідораў? — з такім пытаннем мы звярнуліся да дырэктара Менхарчгандля тав. Флеера і дырэктара садова-гародняй канторы тав. Гейліна.

— Сезон гуркоў і памідораў скончыўся, — у адзін голас запэўняюць яны.

Толькі з-за нераспарадчасці і бяздзейнасці тт. Флеера і Гейліна ў магазінах Менска пакупнік не мае магчымасці купіць салёных гуркоў, памідораў і іншай гароднiны. Варта-б толькі было своечасова арганізаваць завоз і засол іх, і Менск быў-бы забяспечаны поўнасцю гароднінай.

За гэта нясуць адказнасць таксама кіраўнікі Белкаапсаюза, якія, па дагавору, павінны былі даць Менску 1.000 тон гуркоў, а далі толькі 553,3.

АСТРОЎСКІ.

АД РЭДАКЦЫІ. Змяшчаючы заметку тав. Астроўскага, «Звязда» зварачае ўвагу Наркамунутгандля БССР на недапушчальнае становішча ў забеспячэнні працоўных Менска гуркамі, памідорамі і іншай гароднінай і патрабуе прыняцця канкрэтных мер.

Барацьба са спекуляцыяй

Сойкіна Кацярына, не жадаючы займацца карыснай працай, пачала спекуляваць. Яна прывозіла мануфактуру з Масквы і Ленінграда і перапрадавала яе па павышанай цане ў Полацку. У яе на кватэры было знойдзена мануфактуры на суму 4.000 рублёў.

5 верасня народны суд Полацкага раёна разгледзеў справу Сойкінай і прыгаварыў яе на 5 год пазбаўлення волі з адбыццём пакарання ў аддаленых мясцовасцях Саюза.

МЕЖАРЫЦКІ.

**

Бабруйскім крымвышукам затрыман буйны спекулянт Лучын Мордух. Ён скупаў у магазінах скураныя тавары і перапрадаваў іх па спекуляцыйных цэнах.

Пры вобыску ў Лучына знойдзена розных скураных тавараў на суму 10 тыс. руб. і грошай 24.840 руб.

ПАТАПЕЙКА.

СУД
СПРАВА РАБОТНІКАЎ ГУМ'а

Учора ў клубе работнікаў дзяржаўнага гандлю пачалося слуханне справы групы работнікаў ГУМ'а, якія займаліся спекуляцыяй, хабарніцтвам і самаснабжэннем. На лаве падсудных 17 чалавек, сярод іх кіруючыя работнікі універмага: дырэктар ГУМ'а Дуберштэйн, тэхнічны дырэктар Файнберг, загадчыкі аддзелаў Любошыц, Маркаў, Кац, Прэс, начальнік пажарнай аховы Фітэрштэйн, касірша Абельсон, спекулянткі Ліўшыц, Сагаловіч, Айзенштат і іншыя.

Справу разглядае судовая калегія Вярхоўнага суда БССР у складзе старшыні тав. Болдырава і членаў суда, народных засядацеляў тт. Езерскага і Гобермана. Абвінавачвае гарадскі пракурор тав. Гінзбург. Абаронцы тт. Малкін, Пульман і Фрыдман.

Зачытваецца абвінаваўчае заключэнне. Пасля гэтага пачынаецца допыт абвінавачаных. Першай дапытваецца касірша Абельсон, у якой на кватэры знойдзена каля 400 метраў рознай мануфактуры і інш.

Па справе выклікана да 50 сведак. Суд выклікаў вялікі інтарэс працоўных горада. Зала не ўмясціла ўсіх жадаючых прысутнічаць на судзе. Сёння з раніцы працяг судовага пасяджэння.

ПАВЕДАМЛЕННІ

Парткалегіяй пры ўпаўнаважаным КПК па БССР (Чырвонаармейская, 16, трэці паверх, пакой 26) выклікаюцца на 26 і 27 верасня на 10 гадзін раніцы для разбору апеляцый і заяў наступныя таварышы:

на 26 верасня:

Магілянскі І. Л. (Гомель), Гарэлік Х. Ш. (Гомель), Ждан М. Ф. (Мсціслаўль), Пячатнікаў С. М. (Магілеў), Герасімовіч П. П. (Віцебск), Раеўскі С. І. (Мсціслаўль), Старасценка В. П. (Церахоўка), Радчук С. І. (Парычы), Лепін (Даманавічы), Снарскі І. Д. (Дзяржынск), Дунке А. Г. (Дзяржынск);

на 27 верасня:

Шулікаў А. Г. (Гомель), Шляханаў А. Е. (Чавусы), Беляй І. Н. (Нароўля), Левін Л. М. (Дрыса), Рынкевіч В. І. (Дрыса), Марозаў А. А. (Магілеў), Салаўёў В. Я. (Лёзна), Сівакоў А. А. (Гомель), Гаўрылаў Г. Н. (Гомель), Цярэшчанка Н. С. (Круглае), Платкоўскі Н. М. (Клічаў), Падабед Е. В. (Клімавічы), Зубрыцкі А. І. (Гомель), Ліберман Б. Л. (Гомель), Казлоў І. Г. (Гомель), Вераксa С. І. (Магілеў), Шульпейкін М. П. (Капаткевічы), Марчак М. С. (Орша), Левін Л. С. (Орша), Давідовіч З. А. (Менск), Левіцін М. А. (Менск), Райхлін М. М. (Менск), Булко О. О. (Менск), Данільчык А. А. (Менск), Розін Г. І. (Менск), Кантаровіч М. Е. (Менск), Калента М. М. (Менск), Еўдабскі М. А. (Менск), Масевіч В. А. (Менск).

ПАРТКАЛЕГІЯ ПРЫ УП. КПК ПА БССР.

АД ВАРАШЫЛАЎСКАГА РК КП(б)Б

Згубленыя і ўкрадзеныя партбілеты ўзору 1936 года, выданыя Варашылаўскім РК КП(б)Б, за № 0857762 на імя Фрэйнклах Міны Абрамаўны, за № 0857354 на імя Выхота Казіміра Канстанцінавіча; кандыдацкія карткі ўзору 1936 года, выданыя Варашылаўскім РК КП(б)Б за № 0548366 на імя Сідорыка Ісідара Якімавіча і Магілеўскім РК КП(б)Б за № 0548549 на імя Фрэйдзіна Барыса Ізраілевіча — лічыць несапраўднымі.

Сакратар Варашылаўскага РК КП(б)Б КАВАЛЁЎ.

Ч. в. а. адказнага рэдактара **А. П. ДЖЭЛЮК.**

Памяшканне БДТ-1

ОДБ Спектаклі БЕЛДЗЯРЖТЭАТРА ОПЕРЫ і БАЛЕТА

СЁННЯ, 22 верасня,

„РЫГАЛЕТА"

Опера ў 4 дзеях
Муз. Вердзі

Білеты ў касе тэатра.
Сёння—абанемент № 7.

Прадаўжаецца прыём заявак на сталыя месцы.

Дзіцячы гукавы кінотэатр	ЛЕНАЧКА і ВІНАГРАД
Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»	Салавей-саловушка
Гукавы кінотэатр «ПРОЛЕТАРЫЙ»	АГНІ ВЯЛІКАГА ГОРАДА
«ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»	МЫ З КРАНШТАТА

Кіно «СПАРТАК»

Ад 22 верасня выдатны мастацкі фільм

КАНВЕЕР СМЕРЦІ

ў 7 частках.

У праграме—кінохроніка.
Штодзённа 4 сеансы.
Каса—з 4-х гадзін дня.

Кіраўніцтву ашчадкас і дзяржкрэдыта БССР

ПАТРЭБНЫ часова ПАКОІ

для размяшчэння курсантаў.

Аплата па згодзе.

З прапановамі зварачацца па адрасу: Дом Урада, пакой № 63, тэл. № 25-018.

Кіраўніцтва ашчадкас і дзяржкрэдыта БССР.

Тыраж 90.536 экз.

ЗАГАД № 1222
ПА НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР

11 верасня 1936 г. г. Менск.

У выкананне ўказанняў ЦК ВКП(б) аб скарыстанні педолагаў, якія жадаюць пайсці на настаўніцкую работу ў якасці педагогаў (паст. ЦК ВКП(б) ад 4 ліпеня 1936 г. аб педалагічных скажэннях у сістэме Наркомасветы) **загадваю:**

Кіраўніцтву вышэйшай школы арганізаваць з 1 кастрычніка 1936 г. пры Менскім пединстытуце наступныя курсы:

1. Для педолагаў, якія жадаюць перакваліфікавацца ў якасці настаўнікаў мовы і літаратуры няпоўнай сярэдняй школы, арганізаваць 8 месячныя курсы, уключаючыя ў навучальны план наступныя дысцыпліны: агульнае мовазнаўства, беларускую мову, рускую мову, тэорыю літаратуры, беларускую літаратуру, рускую літаратуру, усеагульную літаратуру, методыку мовы і літаратуры ў аб'ёме настаўніцкага інстытута. Пры здачы экстэрнам за настаўніцкі інстытут залічыць раней здадзеныя ў пединстытуце дысцыпліны: дыямат і гістамат, усеагульную гісторыю, гісторыю СССР, псіхалогію, педагогіку, вайсковую справу.

2. Для педолагаў, якія жадаюць перакваліфікавацца ў якасці выкладчыкаў гісторыі няпоўнай сярэдняй школы, арганізаваць 6-месячныя курсы, уключаючыя ў свой навучальны план наступныя дысцыпліны: гісторыю СССР, гісторыю БССР, старажытную гісторыю, сярэднюю гісторыю, новую гісторыю і методыку гісторыі ў аб'ёме настаўніцкага інстытута.

Пры здачы экстэрнам за настаўніцкі інстытут залічыць раней зданыя ў пединстытуце дысцыпліны: дыямат, гістмат, ленінізм, палітэканомію, псіхалогію, педагогіку, вайсковую справу.

3. Пасля здачы залікаў па зацверджанаму мною вучэбнаму плану прайшоўшым іспыты выдаецца атэстат за настаўніцкі інстытут.

4. Педолагі, якія жадаюць пайсці на настаўніцкую работу ў сярэднюю школу (8—10 кл.), павінны здаць іспыты экстэрнам за курс адпаведнага факультэта пединстытута з залікам раней зданых імі дысцыплін на б. педалагічным аддзяленні.

Для асоб, якія скончылі педалагічнае аддзяленне педВНУ і якіх можна скарыстаць ў якасці дырэктароў і загадчыкаў навучальнай часткі няпоўнай сярэдняй школы, інстытуту павышэння кваліфікацыі арганізаваць з 1 кастрычніка паўтарамесячныя курсы на 30 асоб, уключаючы ў праграму гэтых курсаў асноўныя пытанні арганізацыі і метадаў работы ў школе данага тыпу і прыватныя методыкі.

6. Педолагі, якія маюць агульную сярэднюю ці сярэднюю педагагічную асвету і вопыт работы, могуць быць скарыстаны ў бягучым годзе ў якасці настаўнікаў ў пачатковай школе ці ў якасці загадчыкаў пачатковымі школамі без праходжання перападрыхтоўкі.

Народны Камісар асветы БССР ДЗЬЯКАЎ.

Рэдакцыі газеты „ЗВЯЗДА"
ПАТРЭБНЫ МАШЫНІСТКІ

на дзенную і вячэрнюю работу
Зварачацца па адрасу:
Совецкая, 63, 3-ці паверх,
у сакратарыят

Даводзіцца да ведама арцеляў па вырабу кошыкаў, што ў дэкарацыйным гадавальніку ёсць у дастатковай колькасці чыстасортнай івы для вырабу кошыкаў (аднагодкі) ад 1 да 2-х метраў даўжыні. Жадаючыя купіць могуць зварачацца ў ЛМЗ Брагінскага раёна, вёска Шкураты. Цэны па згодзе.

14 верасня ПРАПАЎ хлопчык НІКАЛАЙ ГРЫГОРАВІЧ МАСЛОЎ, 11 год, у шэрым касцюме, вязанай кашулі карычневага колеру. Аб месцы знаходжання прашу паведаміць па адрасу: Юрцава, Шапкаўскага сельсовета, Аршанскага раёна, МАСЛОВУ Грыгорыю.

МЯНЯЮ асобную кватэру з 3-х пакояў і кухні, з выгодамі, у Бабруйску на кватэру ў Менску. З прапановамі зварачацца ў аддзел аб'яў «Звязды», тэл. 21-845.

СЁННЯ, 22 верасня, у 8 гадзін вечара, у Цэнтральным Доме тэхнікі адбудзецца

КАНФЕРЭНЦЫЯ

дырэктароў, тэхнарукаў і энергетыкаў прадпрыемстваў г. Менска, уваходзячых у сістэму Наркаммясцпрома.

Абвестка дня:

1. Даклад галоўнага інжынера Менэнергакамбіната т. **ПЕКЕЛІСА** Г. Б. на тэму: **«Барацьба са стратамі электраэнергіі на прадпрыемствах і ў сетках і мерапрыемствы па эканоміі электраэнергіі».**
2. Даклад інжынера **Золава** аб становішчы электраўстаноўкі на заводзе імя Кірава.
3. Даклад т. **Міленькага** аб становішчы электраўстаноўкі на фабрыцы «Кастрычнік».

Яўка дырэктароў, тэхнарукаў і энергетыкаў прадпрыемстваў абавязкова.

Нам. наркома мясцовай прамысловасці БССР **ГАЛУЗА.**

22 верасня, у 23 гадзіны,
Наркамат мясцовай прамысловасці БССР
праводзіць

РАДЫЁПЕРАКЛІЧКУ

дырэктароў прадпрыемстваў па пытанню

ЯКАСЦІ ПРАДУКЦЫІ.

У пераклічцы прымаюць удзел прадпрыемствы Менска, Віцебска, Гомеля, Бабруйска, Магілева, Быхава, Оршы, Дуброўны, Барысава, Копысі, Нароўлі і Полацка.

Кіраўнікам трэстаў, начальнікам кіраўніцтваў і дырэктарам прадпрыемстваў г. Менска прыбыць к вызначанаму часу ў радыёстудыю—Ленінская, 34; дырэктарам прадпрыемстваў і тэхнарукам астатніх гарадоў і раёнаў прыбыць к вызначанаму часу ў райаддзел сувязі на мясцах.

Нарком мясцовай прамысловасці БССР **А. Я. БАЛЦІН.**

ЦСПСБ і МЕНГОРКАМСОД

склікаюць

старшынь камсодаў, упаўнаважаных камсодаў і зборшчыкаў па калектыўнаму страхаванню жыцця

на **СЕМІНАР**

па арганізацыйных пытаннях **КАЛЕКТЫЎНАГА СТРАХАВАННЯ ЖЫЦЦЯ і СТРАХАВАННЯ ХАТНЯЙ МАЕМАСЦІ.**

Семінар адбудзецца **22 верасня** ў 7 гадзін вечара ў доме партактыва (уваход з вуліцы К. Маркса).

На семінары будуць заслуханы **справаздачы адстаючых камсодаў.**

ЦСПСБ абавязвае старшынь ФЗМК **забяспечыць яўку** старшынь камсодаў, упаўнаважаных і зборшчыкаў на семінар.

Пасля семінара — мастацкая частка.

ЦСПСБ і МЕНГОРКАМСОД.

ЦЭНТРАЛЬНАЯ КАМІСІЯ САДЗЕЙНІЧАННЯ ДЗЯРЖКРЭДЫТУ І АШЧАДСПРАВЕ ПРЫ ПРЭЗІДЫУМЕ ЦВК БССР І НАРКАМФІН БССР

24 верасня ў 9 гадзін вечара праводзяць

УСЕБЕЛАРУСКУЮ РАДЫЕПЕРАКЛІЧКУ

па пытанню праверкі рэалізацыі пісьма старшыні ЦВК БССР тав. ЧАРВЯКОВА ад 2 красавіка г. г.

аб калектыўным страхаванні жыцця, ходзе выканання плана III квартала па гэтаму віду страхавання і аб выкананні пастановы ЦКамсода і НКФ БССР ад 5 верасня г. г. па пытанню пераходу на паквартальны збор страхавых узносаў, таксама і аб ходзе рэалізацыі пазыкі і збору ўзносаў.

На радыёпераклічку павінны з'явіцца з поўнымі весткамі старшыні акргоррайкамсодаў, загадчыкі акргорраўфа і старшыя страхавыя інспектары.

Яўка на пераклічку абавязкова і без спазнення.

Старшыня цэкамсода пры прэзідыуме ЦВК БССР М. ЛЯЎКОЎ.

Народны камісар фінансаў БССР І. КУДЗЕЛЬКА.

Адкрыт прыём на ЗАВОЧНАЕ НАВУЧАННЕ

ў **Беларускі сельскагаспадарчы інстытут** (паляводства і жывёлагадоўлі),

МІЧУРЫНСКІ С.-Г. ІНСТЫТУТ ПЛОДАГАРОДНІНАВОДСТВА,
МАСКОЎСКІ С.-Г. ІНСТЫТУТ ГІДРАМЕЛІЯРАЦЫІ,
МАСКОЎСКІ С.-Г. ІНСТЫТУТ ЗЕМЛЕЎПАРАДКАВАННЯ,
МАСКОЎСКІ С.-Г. ІНСТЫТУТ МЕХАНІЗАЦЫІ і
ВАРОНЕЖСКІ С.-Г. ІНСТЫТУТ ЛЕСАВОДСТВА,

а таксама ў даныя інстытуты па павышэнню кваліфікацыі.

Умовы прыёму.

Прымаюцца асобы, якія маюць вышэйшую або сярэднюю спецыяльную асвету і стаж работы ў сельскай гаспадарцы 2 гады, а таксама практыкі, якія маюць агульную асвету не ніжэй 4-х класаў і стаж работы 5 год.

Паступаючыя падвяргаюцца ўступным экзаменам па рускай мове, матэматыцы, фізіцы, хіміі, геаграфіі і палітграмаце. Уступныя экзамены дапускаюцца і завочна.

Пры паступленні прадстаўляюцца наступныя дакументы: атэстат аб сканчэнні сярэдняй навучальнай установы, рабфака або тэхнікума; метрычны выпіс; даведка з месца працы з указаннем займаемай пасады, стажу работы; дзве фотакарткі з уласнаручным подпісам, засведчаныя ўстановамі; камандыроўка ўстановы.

Усе дакументы накіроўваць на імя дырэктара інстытута.

Прыём заяў — да 30 верасня.

НАРКАМЗЕМ.

У аддзел аб'яў званіце па тэл. 21-845

Друкарня газеты «Звязда», Менск, Совецкая, 63.

Уп. Галоўлітбела № К—5724.